

ЗЕЛС
BNJVL

ГЛАСИЛО

GAZETË

Јануари - Фебруари 2022
Janar / Shkurt 2022

ЗЕЛС

ЗАЕДНИЦА НА
ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА

BNJVL

BASHKËSIA E
NJËSIVE TË
VETËQEVERISJES
LOKALE TË
REPUBLIKËS SË
MAQEDONISË
SË VERIUT

ПОШТАРИНА ПЛАТЕНА
ВО ПОШТА 1020 СКОПЈЕ

Почитувани,

Енергетската криза предизвика огромни финансиски предизвици во тековното работење на општините и претставува сериозна закана за планираниот развој и за нивната натамошна ликвидност. Ова прашање беше главната тема на дискусија на трите седници што Управниот одбор на ЗЕЛС ги одржа во периодот јануари - февруари, 2022 година. На прес-конференцијата, одржана во административната зграда на ЗЕЛС, пред медиумите беа изнесени предлог-решенијата за излез од кризата, што во вид на заклучоци ги донесе Управниот одбор на ЗЕЛС. Заедницата упати и барање за средба со претставници од Владата на РСМ. Средбата беше реализирана на 18 јануари 2022 година, со претседателството на ЗЕЛС и двајца градоначалници од Управниот одбор. Средбата заврши без конкретни решенија за поддршка на општините.

Главните барања на ЗЕЛС беа насочени кон преземање на брзи, интервентни мерки од страна на Владата за поддршка на општините за спречување на негативните последици од кризата по нивното натамошно работење. Како итна заложба беше нагласена и потребата за сериозно редефинирање на системот за финансирање на единиците на локалната самоуправа, особено преку значително зголемување на зафаќањето од ДДВ и од персоналниот данок во полза на општините. Беше посочено да се искористи моментот што измените на Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа се во собраниска процедура. Покрај едностраниот раскинување на договорите од лиценцираните снабдувачи на електрична енергија и добивањето на сметки за електрична енергија поголеми дури за четири-пет пати во однос на оние од истиот период од 2020 година, дел од општините не ги добија и средствата од комуналната такса за улично осветлување. Во таа насока беше организирана и средба на претседателството на ЗЕЛС со високи претставници од ЕВН, Скопје.

Во текот на овој период, ЗЕЛС организираше и советувања за општинската администрација за предизвиците од имплементацијата на измените во Законот за даноци на имот. Во соработка со Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информациите, беше организирана и работилница за потребата од проактивно дејствување на општината во оваа област. Во периодот од 22 до 24 февруари 2022 година, преку онлајн алатка за комуникации, ЗЕЛС организираше и советување за општинските советници, кои беа запознаени со улогата на ЗЕЛС и со дел од надлежностите на локалната власт. За овие и за другите активности на ЗЕЛС, поопширно ќе се запознаете во овој број на Гласило на ЗЕЛС.

Со почит,

Душица Перишиќ,
извршен директор на ЗЕЛС

Тë nderuar,

Криза енергетике shkaktoi sfida tejet të mëdha financiare në funksionimin e përditshëm të komunave dhe paraqet kërcënim serioz për zhvillimin e planifikuar dhe për likuiditetin e tyre të mëtejme. Kjo çështje ishte temë kryesore e diskutimit në tre seancat që Bordi drejtues i BNJVL-së i realizoi në periudhën janar - shkurt, 2022. Në konferencën për shtyp, që u zhvillua në ndërtesën administrative të BNJVL-së para mediave u paraqitën propozim-zgjidhje për dalje nga kriza, që në mënyrë të konkluzioneve i miratoi Bordi drejtues i BNJVL-së. Bashkësia dërgoi edhe kërkesë për tatim të përfaqësuesve të Qeverisë së RMV që u realizua më 18 janar, 2022, me përfaqësuesit e BNJVL-së dhe dy nënkryetarët e Bordit drejtues. Takimi përfundoi pa zgjidhje konkrete për përkrahjen e komunave.

Kërkesat kryesore të BNJVL-së u drejtuan ndaj masave të shpejta intervenuese nga ana e Qeverisë për përkrahjen e komunave lidhur me parandalimin e sfidave negative nga kriza mbi punën e mëtejme të tyre. Si përpjekje urgjente u përmend edhe nevoja për ridefinim serioz të sistemit për financim të njësive të vetëqeverisjes lokale, veçanërisht përmes rritjes së dukshme të përfshirjes së TVSH-së dhe nga tatimi personal në dobi të komunave. U përmend se duhet shfrytëzuar momenti, që ndryshimet e Ligjit për financim të njësive të vetëqeverisjes lokale janë në procedurë parlamentare. Krahas prishjes së kontratës me furnizuesit e licencuar të energjisë elektrike dhe me faturat e arritura për energji elektrike më të mëdha deri më katër-pesë herë, në raport me ato të periudhës së njëjtë nga viti 2020 një pjesë e komunave nuk i marrin mjetet nga taksa komunale për ndriçim rrugor. Në këtë drejtim u organizua takim i kryesisë së BNJVL-së me përfaqësuesit e lartë të EVN, Shkup.

Gjatë kësaj periudhe, BNJVL organizoi edhe këshillim për administratën komunale lidhur me sfidat nga implementimi i ndryshimeve në Ligjin për tatime të pronës, ndërsa në bashkëpunim me Agjencinë për mbrojtjen e të drejtës së qasjes së lirë në informacionet u organizua punëtori për nevojat nga veprimi proaktiv i komunës në këtë lëmi. Në periudhën prej 22 deri më 24 shkurt, 2022, përmes veglës për komunikim online, BNJVL organizoi edhe këshillim për këshilltarët komunalë, të cilët u informuan me rolin e BNJVL-së dhe me një pjesë të kompetencave të pushtetit lokal. Për këto dhe për aktivitete tjera të BNJVL-së më gjerësisht do të informoheni në këtë numër të Gazetës së BNJVL-së.

Me respekt,

Dushica Perishiq,
drejtor ekzekutiv i BNJVL-së

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

тел. +389 (0) 2 30 99 033, факс: +389 (0) 2 30 61 994

ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32,

1000 Скопје, Република Северна Македонија

Извршен директор на ЗЕЛС:

Душица Перишиќ

Заменик извршен директор на ЗЕЛС:

Ардита Дема-Мехмети

Подготвила:

Весна Арсовска-Динковска

Превод: Арта Абаз

Лекторирал: Валентина Великова

Дизајн и подготовка и печатење: Европа 92

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

tel. +389 (0) 2 30 99 033, faks: +389 (0) 2 30 61 994

rr. „Kopenhagenska“ nr. 5, F.P. 32,

1000 Shkup, Republika e Maqedonisë së Veriut

Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së:

Dushica Perishiq

Zëvendës drejtor ekzekutiv i BNJVL-së:

Ardita Dema-Mehmeti

Përgatiti:

Vesna Arsovska-Dinkovska

Përkthim: Arta Abazi

Lektoron: Valentina Velikova

Dizajnim dhe përgatitje shtyp: Evropa 92

ЕНЕРГЕТСКАТА КРИЗА - СЕРИОЗНА ЗАКАНА ЗА ПЛАНИРАНИОТ РАЗВОЈ И ЗА ЛИКВИДНОСТА НА ОПШТИНИТЕ

Негативното влијание на енергетската криза врз работењето на единиците на локалната самоуправа беше темата на која дискутираа членовите на Управниот одбор на ЗЕЛС на втората седница што се одржа преку електронската платформа Зум (ZOOM), на 10 јануари 2022 година. Присутните информираа дека голем број општини се соочени со еднострано раскинување на договорите, што тие, по пат на спроведени постапки за јавни набавки, ги имале склучено со лиценцирани снабдувачи на електрична енергија. Заради тоа, тие се принудени да користат струја што ја испорачува снабдувач со електрична енергија во краен случај, која се пресметува по пазарна цена зголемена за 50 % по мерна единица потрошена електрична енергија. Ова доведе голем број општини за изминатите месеци да добијат драстично зголемени сметки за струја (улично осветлување, за општинската зграда, за училиштата, градинките.....) и тоа дури за четири-пет пати, во однос на оние од истиот период од 2020 година.

Претседателката на ЗЕЛС, Данела Арсовска, посочи дека ваквата состојба многу брзо ќе ги доведе општините до соочување со сериозно нарушување на реализацијата на планираните проекти, а истовремено многу општини, особено помалите, ќе бидат доведени до состојба на неликвидност. Таа информираше дека јавните комунални претпријатија, преку нивното здружение АДКОМ, веќе испратиле писмо до ЗЕЛС во кое алармираат за можноста од настанување на сериозни прекини во обезбедувањето на водните услуги (поради работењето на водните пумпи на електрична енергија), поради неможноста да се платат екстремно високите сметки.

Општините соочени и со петкратно зголемување на сметките за струја

Овие информации беа потврдени и од присутните градоначалници, а дел од нив ги споредија трошоците за електрична енергија што ги плаќале во истиот период од 2020 година (во октомври, ноември и декември) и сегашните бројки кои покажуваат повеќекратно зголемување на сумата дури и до петпати. Потпретседателот на ЗЕЛС, Висар Ганиу, посочи и на верижните реакции на сите полиња, предизвикани поради зголемувањето на цената на енергенсите, како и на

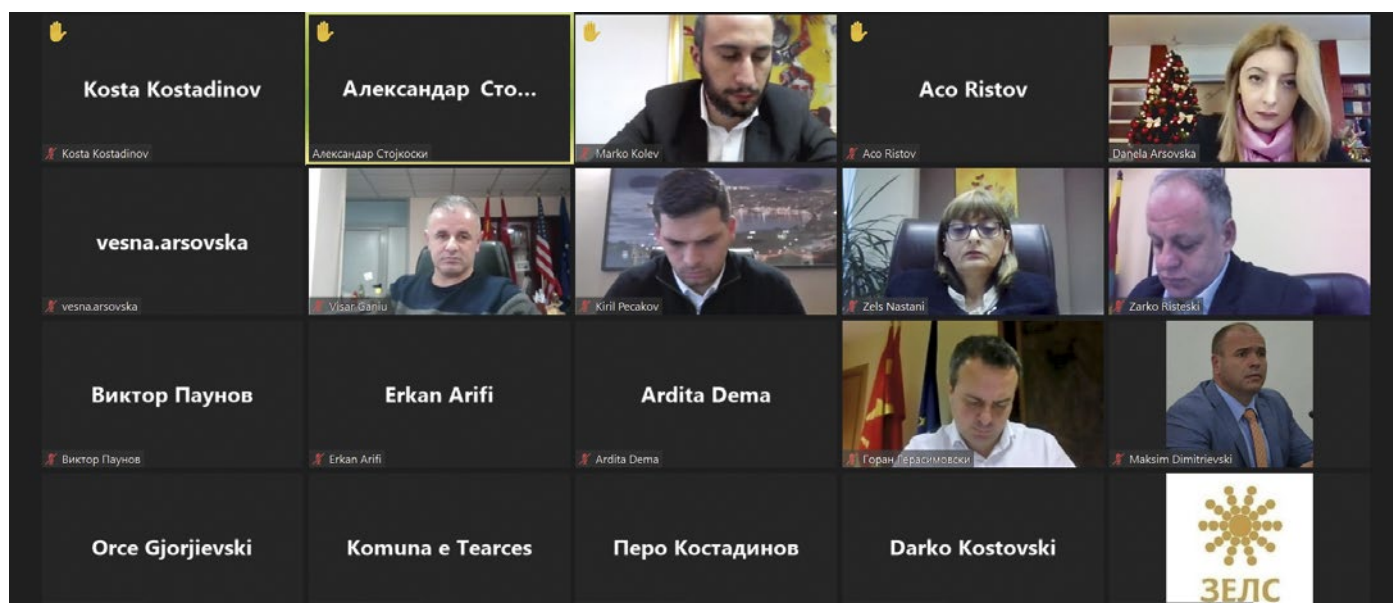
KRIZA ENERGETIKE – KËRCËNIM SERIOZ PËR ZHVILLIMIN E PLANIFIKUAR DHE PËR LIKUIDITETIN E KOMUNAVE

Ndikimi negativ i krizës energjetike dhe mbi punën e njësisve të vetëqeverisjes lokale ishte tema e cila anëtarët e Bordit drejtues të BNJVL-së diskutuan në seancën e dytë, që u mbajt më 10 janar, 2022, përmes platformës ZOOM. Të pranishmit i paraqitën sfidat me të cilat ballafaqohen komunat për shkak të rritjes së shumëfishtë të shpenzimeve kompensim të energjisë elektrike që e paguajnë ato dhe prishja e kontratës vetëm një herë nga ana e kompanive të licencuara. Për shkak të kësaj të njëjtë janë të detyruar të shfrytëzojnë energji elektrike që e dërgon me në rastin përfundimtar, që kalkulohe me çmimin e tregut të rritur për 50% për njësi matëse energji elektrike të konsumuar. Kjo çon që numri më i madh i komunave për muajt e kaluar të marrin fatura enorme për energji elektrike (ndriçim rrugor, për ndërtesën komunale, për shkollat, kopshtet.....) dhe atë të rritura për katër-pesë herë, në raport me periudhën e njëjtë për vitin 2020.

Kryetarja e BNJVL-së, Danella Arsovska, përmendi se gjendja e këtillë, shumë shpejtë do t'i çojë komunat të ballafaqohen me prishje serioze të realizimit të projekteve të planifikuara, ndërsa njëkohësisht shumë komuna, veçanërisht komunat më të vogla do të çojë drejt jolikuiditetit. Kryetarja e BNJVL-së potencoi edhe reagimet e ndërmarrjeve komunale drejtuar ndaj BNJVL-së përmes shoqatës së tyre ADKOM, në të cilat theksojnë krizën me të cilën po ballafaqohen, ku alarmojnë edhe për ndërprerje të mundshme serioze në ofrimin e shërbimeve të ujit (për shkak të funksionimin e pompave të energjisë elektrike të ujit), përderisa arrin te ndërprerja e energjisë elektrike për shkak të faturave të papaguara të energjisë elektrike.

Komunat të ballafaquara me rritje pesëfishe të faturave për energji elektrike

Këto informacione u vërtetuan edhe nga ana e kryetarëve të pranishëm të komunave dhe disa prej tyre krahasuan shpenzimet e energjisë elektrike që kanë paguar në të njëjtën periudhë të vitit 2020 (në muajt tetor, nëntor dhe dhjetor) dhe shifrat aktuale që tregojnë një rritje të shumëfishtë të shumës edhe deri në pesëfish. Nënkryetari Visar Ganiu, përmendi edhe reaksionet zinxhir në të gjitha fushat, të shkaktuara nga rritja e çmimit të energjensëve, e cila çon në kolaps të

колапсот на некои приватни компании кои даваат услуги за граѓаните, наведувајќи го примерот со кој се соочува неговата општина околу обезбедување парно греење за населението. За состојбата и за начинот на нејзино надминување, говореше и потпретседателот на ЗЕЛС, Перо Костадинов, како и градоначалниците на општините: Ѓорче Петров, Охрид, Радовиш, Велес, Македонски Брод, Струмица, Куманово и Центар. Како дополнување на сето ова беше посочена и забелешката од градоначалникот на Општина Куманово кој нагласи дека неговата општина и Општина Струмица стравуваат од одржувањето на рентабилноста на работењето на комуналните претпријатија за дистрибуција за гас.

По ова прашање присутните донесоа конкретни предлози што ќе ги изнесат пред Владата на РСМ и од неа ќе бараат поддршка за општините. ЗЕЛС беше задолжена веднаш да достави писмо за обезбедување на итна средба на раководството на ЗЕЛС и другите членови на УО на ЗЕЛС кои сакаат да учествуваат во овие разговори со претставници од Владата на РСМ.

Исплаќањето на надоместоците за членовите на изборните комисии - дополнителен предизвик, особено за помалите општини

На седницата беше посочено дека освен со зголемени трошоци за струја, во овој период голем број општини се соочуваат и со трошоци за исплаќање на средства за надомест за извршените услуги за реализација на локалните избори. Беше нагласено дека треба да се интервенира со иницијатива за законски измени, оваа обврска да не биде товар на општините, особено што локалните избори ги спроведува ДИК и воедно таа ја утврдува цената за исплата на услугата. За реализација на оваа обврска беше изнесено дека некои општини, а особено помалите, треба да одвојат и до 20 % од средствата од Буџетот за оваа намена. Во таа насока беше посочено дека во ваква ситуација на енергетска криза, доколку не се обезбеди одредена поддршка од централната власт, помалите општини, брзо ќе се соочат со неликвидност и стечај.

disa kompanive që ofrojnë shërbime për funksionimin e institucioneve komunale. Ai vuri në dukje sfidat me të cilat ballafaqohet komuna e tij në sigurimin e ngrohjes qendrore për qytetarët. Mbi gjendjen dhe mënyrën e tejkalimit të saj foli edhe nënkryetari i BNJVL-së, Pero Kostadinov, si dhe kryetarët e komunave: Gjorçe Petrov, Ohër, Radovish, Veles, Makedonski Brod, Strumicë, Kumanovë dhe Qendër. Për të plotësuar këtë, pati një vërejtje nga kryetari i komunës së Kumanovës, i cili theksoi se komuna e tij dhe komuna e Strumicës kanë frikë nga mbajtja e rentabilitetit të funksionimit të ndërmarrjeve komunale për distribuimin e gazit.

Për këtë çështje, të pranishmit dhanë propozime konkrete që do t'i prezantohen Qeverisë së RMV, prej ku do të kërkohet mbështetje nga komunat. BNJVL ishte e obliguar që menjëherë të dorëzojë letër për sigurimin e takimit urgent të kryesisë së BNJVL-së dhe anëtarëve të tjerë të Bordit drejtues të BNJVL-së, të cilët dëshirojnë të marrin pjesë në këto negociata me përfaqësuesit e Qeverisë së RMV.

Pagesa e kompensimeve për anëtarët e Komisioneve zgjedhore – sfida plotësuese, veçanërisht për komunat më të vogla

Në këtë seancë të pranishmit theksuan se përveç rritjes së shpenzimeve për energji elektrike, në këtë periudhë një numër i madh i komunave përballen edhe me shpenzime për pagesën e mjeteve për kompensim për shërbimet e kryera për realizimin e zgjedhjeve lokale. U theksua se duhet të intervenohet me iniciativë për ndryshimet ligjore, ky obligim të mos jetë barrë e komunës, posaçërisht pasi zgjedhjet lokale i realizon KSHZ ku njëkohësisht cakton çmimin e pagesës së shërbimeve. Lidhur me realizimin e këtij obligimi u përmend se disa komuna, ndërsa veçanërisht komunat më të vogla duhet të paguajnë deri në 20% të mjeteve në dispozicion në buxhetin e tyre. Në këtë drejtim u përmend se në situatë të këtillë të krizës energjetike, përderisa nuk sigurohet përkrahje e caktuar nga pushteti qendror, komunat më të vogla, shpejtë do të ballafaqohen me jolikuiditet dhe të deklarojnë falimentim.

ПРЕДЛОЗИТЕ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЗЕЛС ИЗНЕСЕНИ ПРЕД МЕДИУМИТЕ

- „Владата да преземе итни интервентни мерки за поддршка на општините за надминување на енергетската криза и за спречување на негативни последици по нивното натамошно работење. Поконкретно, да ги преземе трошоците на општините за потрошувачката на електрична енергија до ниво на трошоци што ги имале општините во периодот пред кризата. Училиштата да не ја плаќаат електричната струја по индустриска тарифа, туку по тарифа како домаќинствата, бидејќи тие не се профитни организации. Општините да добијат поддршка и за реализација на капитални инвестиции за поставување на фотоволтаици на училиштата и на друга површина во општината. Ова се дел од заклучоците што ги донесовме на втората седница на Управниот одбор на ЗЕЛС што планираме да ги изнесеме пред Владата, на заедничката средба, за која ЗЕЛС веќе вчера испрати барање“.

Ова го истакна претседателката на ЗЕЛС, Данела Арсовска, на прес-конференцијата што беше организирана во просториите на административната зграда на ЗЕЛС, на 11

ПРОПОЗИТЕ И BORDIT DREJTUES TË BNJVL-SË U PREZANTUAN PARA MEDIAVE

„Qeveria të ndërmerr masa intervenuese për përkrahjen e komunave nga kriza energjetike për parandalimin e pasojave negative mbi punën e tyre të mëtejme. Më konkretisht, t'i ndërmerr shpenzimet e komunave për konsumin e energjisë elektrike deri në nivelin e shpenzimeve që i kanë pasur komunat në periudhën para krizës. Shkollat të mos e paguajnë energjinë elektrike në bazë të tarifës industriale, por në bazë të tarifës së amvisërive, pasi që të njëjtat nuk janë organizata fitimprurëse. Komunat të marrin përkrahje edhe në realizimin e investimeve kapitale për vendosjen e aparateve fotovoltaike në shkolla dhe në sipërfaqe tjetër të komunës. Këto janë konkluzionet që i miratuam në seancën e dytë të Bordit drejtues të BNJVL-së dhe të cilat u dakorduam t'i parashtrijmë para Qeverisë me takim të përbashkët, për të cilën BNJVL dje e dërgoi kërkesën“.

Këtë e theksoi kryetarja e BNJVL-së dhe kryetare e Qytetit të Shkupit, Danella Arsovska, në konferencën për shtyp që u organizua në hapësirat e ndërtesës administrative të BNJVL-së, më 11 janar, 2022, të dedikuar për ndikimet negative të

јануари 2022 година, еден ден по одржувањето на седницата на Управниот одбор на ЗЕЛС. Пред присутните медиуми се обрати и потпретседателот на ЗЕЛС, Висар Ганиу, градоначалник на Општина Чаир, како и членот на Управниот одбор на ЗЕЛС, Александар Стојкоски, градоначалник на Општина Ѓорче Петров.

- „Се надеваме на брза реакција од Владата, која треба да ја преземе одговорноста и да им даде поддршка на општините за да постигне нормализирање на состојбите на подолг рок. Доколку продолжи ваквиот интензитет на висината на сметките за електрична енергија, ликвидноста на општината сериозно ќе биде доведена во прашање“, рече Арсовска. Претседателката на ЗЕЛС нагласи дека општините сè уште се финансиски многу зависни од централната власт поради нискиот степен на децентрализација на власта во земјата и укажа дека ЗЕЛС ќе продолжи со барањата за драстично зголемување на финансиската стабилност на општините. Предложените измени во Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа ни приближно нема да обезбедат подобрување на фискалниот капацитет на локалната власт.

Со неколку сегашни сметки за електрична струја се трошат сите средства предвидени за годишно одржување на јавните објекти

За илустрација на предизвиците и алармантната состојба со која се соочуваат општините, потпретседателот на ЗЕЛС, Висар Ганиу, потврди дека трошоците за електрична енергија и во неговата општина се зголемени од 500 илјади денари на 1,4 милиони денари; притоа општината има уште поголем предизвик, а тоа е обезбедувањето парно греење за граѓаните, заради закраните на топланата дека нема средства за негово одржување.

Градоначалникот на Општина Ѓорче Петров, Александар Стојкоски, истакна дека во просек, сметките за електрична енергија на неговата општина биле околу 700 илјади денари, а сега се 3,3 милиони денари. Воедно, општината е презадолжена и е соочена со проблеми со ликвидноста.

кризës energjetike mbi gjendjet financiare të komunave. Para mediave të pranishme u drejtua edhe nënkryetari i BNJVL-së, Visar Ganiu, kryetar i komunës së Çairit, si dhe anëtar i Bordit drejtues të BNJVL-së, Aleksandar Stojkoski, kryetar i komunës së Gjorçe Petrovit.

„Shpresojmë në një reagim të shpejtë nga Qeveria, e cila duhet të merr përgjegjësi dhe t'u japë mbështetje komunave në mënyrë që të arrihet normalizimi i gjendjeve në afat të gjatë. Përderisa vazhdon intensiteti i këtillë i pagesës së faturave për energji elektrike, likuiditeti i komunës seriozisht do të vihet në pyetje“ tha Arsovska. Kryetarja e BNJVL-së përmendi se komunat akoma janë të varura financiarisht nga ana e pushtetit lokal, për shkak të shkallës së ulët të decentralizimit të pushtetit në vend. Ajo përmendi se BNJVL do të vazhdojë me kërkesat për rritjen drastike të stabilitetit financiar të njësjive të vetëqeverisjes lokale në vend, pasi që ndryshimet e propozuara në Ligjin për financim të njësjive të vetëqeverisjes lokale as për afërsisht nuk do të sigurojnë përmirësim të kapacitetit financiar të pushtetit lokal.

Vetëm me disa fatura aktuale për energji elektrike, shpenzohen të gjitha mjetet e parashikuara për mirëmbajtjen e objekteve publike

Për të ilustruar sfidat dhe gjendjen alarmante me të cilat ballafaqohen komunat, nënkryetari i BNJVL-së, Visar Ganiu, prezantoi gjendjen në komunën e Çairit. Ai po ashtu ka konfirmuar se faturat e energjisë elektrike janë rritur dukshëm, përkatësisht shpenzimet e energjisë elektrike janë rritur nga 500 mijë denarë në 1,4 milionë denarë, ndërsa pastaj komuna ka edhe një sfidë më të madhe, ndërsa kjo është sigurimi i ngrohjes qendrore të qytetarëve, për shkak të kërcënimeve të ngrohtores se nuk ka mjete të mjaftueshme për mirëmbajtjen e të njëjtës.

Kryetari i komunës së Gjorçe Petrovit, Aleksandar Stojkoski, përmendi se në mesatare faturat për energji elektrike të komunës së tyre kanë qenë rreth 700 mijë, ndërsa tani janë 3,3 milion denarë. Njëkohësisht komuna ka shumë borxhe dhe ballafaqohet me problemet me likuiditetin. Ai në mënyrë plastike shpjegoi se shumica prej 3 milion denarë janë mjete të

Toј пластично објасни дека сумата од 3 милиони денари се буџетските средства кои Општина Ѓорче Петров ги користи за годишно одржување на сите јавни објекти под надлежност на локалната власт, а сега истата сума се плаќа на месечно ниво и тоа само за сметките за електрична енергија.

buxhetit të cilat komuna e Gjorçe Petrovit i shfrytëzon për mirëmbajtje vjetore të të gjitha objekteve publike të cilat janë në kuadër të komunës, të gjitha këndet e lojërave, shkollat dhe çerdhet, përderisa për momentin shuma e njëjtë paguhet në nivel mujor dhe atë vetëm për faturat për energji elektrike.

СРЕДБАТА ЗЕЛС – ВЛАДА ЗАВРШИ БЕЗ КОНКРЕТНИ РЕШЕНИЈА ЗА ПОДДРШКА НА ОПШТИНИТЕ

Претседателката на ЗЕЛС, Данела Арсовска, потпретседателите на ЗЕЛС: Висар Ганиу и Перо Костадинов, членовите на Управниот одбор на ЗЕЛС: Ацо Ристов, градоначалник на Општина Радовиш и Нухи Незири, градоначалник на Општина Теарце, учествуваа на заедничката средба со претставниците од Владата на РСМ: Фатмир Битиќи, заменик на претседателот на Владата, задолжен за економски прашања, координација на економските ресурси и инвестиции; Фатмир Бесими, министер за финансии; Крешник Бектеши, министер за економија и Горан Милевски, министер за локална самоуправа. Средбата се одржа на 18 јануари 2022 година, по доставеното Барање од ЗЕЛС за изнаоѓање на заеднички решенија за справување со енергетската криза во општините и јавните комунални претпријатија. Претставниците на ЗЕЛС ја опишаа состојбата со која се соочуваат општините по едностраното раскинување на договорите од снабдувачите на електрична енергија и насочувањето кон користење на услугите што ги испорачува снабдувач со електрична енергија во краен случај, што доведе до зголемување на висината на сметките за четири или петпати. Укажаа дека е идентична и состојбата во општините кои го користат природниот гас за затоплување на административните објекти и јавните установи во нивна надлежност. Исто така, ЗЕЛС ги приложи конкретните податоци доставени од општините, како релевантни показатели на висината на добиените фактури за струја од последните месеци заедно со прогноза за тоа колкави се очекуваните трошоците за оваа намена и во наредните четири месеци.

TAKIMI BNJVL – QEVERI PËRFUNDOI PA ZGJIDHJE KONKRETE PËR PËRKRAHJEN E KOMUNAVE

Kryetarja e BNJVL-së Danella Arsovska, nënkryetarët Visar Ganiu dhe Pero Kostadinov, si dhe anëtarët e Bordit drejtues të BNJVL-së Aco Ristov, kryetar i komunës së Radovishtit dhe Nuhi Neziri, kryetar i komunës së Tearcës, si përfaqësues të BNJVL-së morrën pjesë në takimin e përbashkët me përfaqësuesit e Qeverisë së RMV: nënkryetari i Qeverisë, Fatmir Bytyqi, përgjegjës për çështje ekonomike, koordinim të resorëve dhe investimeve; ministri për financa Fatmir Besimi, ministri për ekonomi Kreshnik Bekteshi dhe ministri për vetëqeverisje lokale Goran Milevski. Takimi u realizua më 18 janar, 2022, pas kërkesës së parashtruar nga BNJVL për gjetjen e zgjidhjeve të përbashkëta lidhur me menaxhimin me krizën me energji elektrike të komunave dhe ndërmarrjet komunale publike. Përfaqësuesit e BNJVL-së e përshkruan gjendjen me të cilën ballafaqohen komunat pas ndërprerjes së njëanshme të kontratave nga furnizuesit e energjisë elektrike dhe orientimin drejt shfrytëzimit të shërbimeve të ofruara nga furnizuesi i energjisë elektrike, që në rast përfundimtar rezultoi në rritje të faturave për katër ose pesë herë. Ata theksuan se situata është identike edhe në komunat që përdorin gaz natyror për ngrohjen e objekteve administrative dhe institucioneve publike në kompetencën e tyre. Gjithashtu, nga ana e BNJVL-së u parashtruan të dhëna konkrete që komunat i'a dërguan Bashkësisë, si tregues relevant për shumën e faturave të pranuar të rrymës nga muajt e fundit, si dhe një parashikim se cilat janë shpenzimet e pritura për këtë qëllim në katër muajt e ardhshëm.

Општините да направат ребаланс на својот буџет

Претставниците на Владата посочија дека се свесни за импликациите од енергетската криза врз општините. Ве-тија дека потемелно ќе ги разгледаат доставените предло-зи од ЗЕЛС за изнаоѓање на заемно прифатливи решенија и дека за тоа ќе се консултираат и со Регулаторната комиси-ја за енергетика и водни услуги. Притоа, побараа општини-те да направат ребаланс на својот буџет со што би се обез-бедиле дополнителни средства за плаќање на сметките за електрична енергија.

Предлог-барања на ЗЕЛС

1. ЗЕЛС бара Владата да им помогне на општините финансиски, со тоа што ќе ја надомести разликата во цена-та за електричната енергија од склучениот договор со снаб-дувачи со електрична енергија во краен случај, до цената со која работи снабдувачот со електрична енергија.
2. ЗЕЛС бара Владата, во соработка со Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги, да ја разгледа мож-носта општините и јавните комунални претпријатија да по-чнат да се снабдуваат со електрична енергија од ЕСМ, исто како и домаќинствата.
3. ЗЕЛС бара да се намали данокот на додадена вред-ност (ДДВ) на природниот гас од 18 % на 5 %.
4. ЗЕЛС бара да се изврши промена на тарифниот мо-дел за основните и средните училишта на начин што тие за потрошената електрична енергија ќе бидат тарифирани според моделот што се применува за домаќинствата.
5. ЗЕЛС бара да им се помогне и на јавните комунал-ни претпријатија, со напомена дека продолжувањето на се-гашниот тренд, многу брзо би довел до несакан прекин во снабдувањето со вода на домаќинствата и правните лица поради недостиг на финансиски средства за сервисирање на цената на електричната енергија.
6. ЗЕЛС бара да се изврши измена на прописите и да им се овозможи на општините да градат сопствени фотоволтаич-ни центри. Со ова, значително би се намалило финансиско-то оптоварување заради искористеното количество електрич-на енергија, а државата да помогне за нивна изградба.

Комунат të bëjnë ribalancime të buxheteve të tyre

Përfaqësuesit e Qeverisë thanë se janë të vetëdijshëm për implikimet e krizës energjetike mbi komunat. Të njëjtët prematuan se do t'i shqyrtojnë kërkesat e BNJVL-së në drejtim të gjetjes së zgjidhjeve të pranueshme të ndërsjella dhe se do të zhvillojnë konsultime mbi të dhe me Komisionin Rregullator për energji elektrike dhe shërbime të ujit. Gjëja e parë që kërkohet nga komunat është të bëjnë ribalancime të buxheteve të tyre, me të cilat do të sigurohen mjete shtesë për pagesën e faturave të energjisë elektrike

Propozim-kërkesat e BNJVL-së:

1. BNJVL kërkon nga Qeveria që t'i ndihmojë komunat financiarisht, me ç'rast do të kompensojë diferencën në çmimin për energjisë elektrike nga marrëveshja lidhur me furnizuesit e energjisë elektrike në rastin përfundimtar, në çmimin me të cilin punon furnizuesi i energjisë elektrike.
2. BNJVL kërkon nga Qeveria në bashkëpunim me Komisionin Rregullator për energji elektrike dhe shërbime të ujit që të shqyrtohet mundësia që komunat dhe ndërmarrjet komunale publike të fillojnë të furnizohen me energji elektrike nga ESM, sikurse edhe amvisëritë.
3. BNJVL kërkon uljen e tatimit të vlerës së shtuar (TVSH) për gazin natyror nga 18% në 5%.
4. BNJVL kërkon ndryshimin e modelit tarifor për shkollat fillore dhe të mesme në atë mënyrë që ato të tarifohen për energjinë e konsumuar sipas modelit tarifor që zbatohet për amvisëri.
5. BNJVL kërkon t'u ndihmohet edhe ndërmarrjeve publike komunale, me vërejtje se vazhdimi i trendit të tanishëm, shumë shpejtë do të çonte drejt ndërprerjes së padëshiruar me furnizimin e ujit në amvisëritë dhe personat juridikë për shkak të mungesës së mjeteve financiare për servisim të çmimit të energjisë elektrike.
6. BNJVL kërkon të bëhet ndryshim i dispozitave dhe të mundësohet që komunat të ndërtojnë centrale personale fotovoltaike, me ç'rast dukshëm do të zvogëlohej ngarkesa financiare për shkak të sasisë së shfrytëzuar të energjisë elektrike, ndërsa shteti të ndihmojë ndërtimin e të njëjtave.

СЕРТИФИЦИРАЊЕ НА СТЕКНАТИТЕ ЗНАЕЊА НА ОПШТИНСКАТА АДМИНИСТРАЦИЈА ЗА ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА СОЦИЈАЛНИ УСЛУГИ

„Воспоставување на дневни центри како услуги за под-дршка на семејството и услуги кои се базирани во заедни-цата“ беше темата на вториот циклус од е-обуката за приме-на на социјални пристапи, што во периодот декември 2021/јануари 2022 година го следеа шест кандидати од општини-те, од вкупно 12-те пријавени на јавниот повик, објавен од ЗЕЛС во март 2021 година. Претставниците од општинската администрација во период од пет недели следеа четири мо-дули на оваа тема, по што полагаа писмен испит, како услов за добивање на соодветен сертификат за потврда на стекна-тите знаења. Целта на курсот е да се зајакнат капацитетите на претставниците на локалните самоуправи за воспоставу-вање на услуги за дневен престој за одредени ранливи кате-гории граѓани, што со Законот за социјална заштита од 2019 година е во надлежност на локалната самоуправа.

CERTIFIKIM I DITURIVE TË FITUARA TË ADMINISTRATËS KOMUNALE PËR THEMELIMIN E SHËRBIMEVE SOCIALE

„Themelimi i qendrave ditore si shërbime për përkrahjen e familjes dhe shërbime të cilat janë bazuar në bashkësi“ ishte temë e ciklit të dytë nga e-kursi për zbatimin e gasjeve sociale, që në periudhën dhjetor 2021/janar 2022 ndoqën gjashtë kandidatët nga komunat, nga gjithsej 12 komunave të paraqitura në thirrjen publike, të shpallur nga BNJVL në muajin mars, 2021. Përfaqësuesit e administratës komunale, në periudhën prej pesë javëve ndoqën katër module në këtë temë, me ç'rast dhanë provim me shkrim, si kushte për marrjen e certifikatës adekuate për vërtetim të diturive të fituara. Qëllimi i kursit është të përforcohen kapacitetet e përfaqësuesve të vetëqeverisjeve lokale për themelimin e shërbimeve të qëndrimit ditor për kategori të ndjeshme të qytetarëve, që me Ligjin për mbrojtje sociale nga viti 2019 është në kompetencë të vetëqeverisjes lokale.

Клучен аспект на е-обуката е учеството и поддршката што општината може да им ја даде на оваа категорија граѓани: преку финансиска поддршка и обезбедување на грантови на лиценцирано здружение на граѓани, кое на локално ниво би давало услуги на дневен престој за одредени ранливи категории на лица (деца и возрасни лица со попречености, деца во ризик, лица што злоупотребуваат дроги и други психотропни супстанции и друго). Општините можат да дадат поддршка и со обезбедување на бесплатни простории на локалните даватели на социјалните услуги, покривање на нивните тековни трошоци, како и преку нивно вклучување во проекти од оваа област.

Е-курсите за примена на социјалните пристапи се организираат во рамките на проектот „Зајакнување на локалните капацитети за спроведување на Агендата 2030 и принципот **Никој да не биде изоставен**“, имплементиран од ЗЕЛС и Мрежата на асоцијации на локални власти од ИЈЕ (НАЛАС), во соработка со ГИЗ, а во името на Германското сојузно министерство за економска соработка и развој.

Аспект куч i e-trajnimit është pjesëmarrja dhe përkrahja që komunat mund t'ua japin kësaj kategorie të qytetarëve: përmes përkrahjes financiare dhe sigurimit të granteve të shoqatave të licencuara të qytetarëve, që në nivel lokal do t'u jepnin shërbime qendrave ditore për kategori të caktuara të personave të caktuar në kategoritë e rrezikuara (fëmijët dhe personat e rritur me handikap, fëmijë me rrezik, persona që keqpërdorin drogat dhe substancat tjera psikotropike etj). Komunat mund të japin përkrahje edhe lidhur me sigurimin e hapësirave falas të ofruesve të shërbimeve sociale, mbulimi i shpenzimeve të tyre përmes përfshirjes në projektet nga kjo lëmi.

E-kurset për zbatimin e qasjeve sociale organizohen në kuadër të projektit „Përforsim i kapaciteteve lokale për zbatimin e Agjendës 2030 dhe parimin **Askush të mos mbetet i anashkaluar**“, i implementuar nga BNJVL dhe Rrjeti i asociacioneve të pushteteve lokale nga EJJ (NALAS), në bashkëpunim me GIZ, ndërsa në emër të Ministrisë Federale të Gjermanisë për bashkëpunim ekonomik dhe zhvillim.

ГРАДОНАЧАЛНИКОТ НА ОПШТИНА ПРИЛЕП ЕДНОГЛАСНО ИЗБРАН ЗА ПРЕТСЕДАТЕЛ НА НАДЗОРНИОТ ОДБОР НА ЗЕЛС

KRYETARI I KOMUNËS SË PRILEPIT, UNANIMISHT U ZGJODH PËR KRYETAR TË BORDIT MBIKËQYRËS TË BNJVL-SË

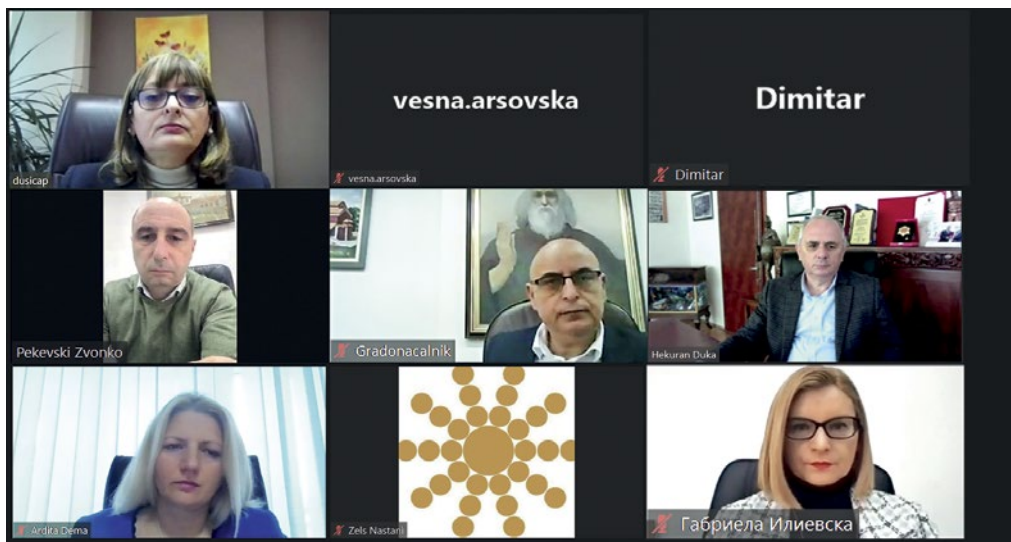
Борче Јовчески, градоначалник на Општина Прилеп, е избран за нов претседател на Надзорниот одбор на ЗЕЛС за следните четири години. Вака гласаа членовите на ова тело на својата конститутивна седница што се одржа на 26 јану-

ари 2022 година, преку електронска алатка за комуникации. Според Статутот на ЗЕЛС, претседателот на ова тело воедно станува и член на Управниот одбор на ЗЕЛС, но без право на глас. Надзорниот одбор на ЗЕЛС брои вкупно шест члена (пет од редот на градоначалници и еден претставник од Комитетот на регионите при ЗЕЛС, кој нема право на глас) што беа избрани на конститутивната седница на Генералното собрание на ЗЕЛС. Присутните беа информирани за надлежностите на ова тело утврдени во Статутот на ЗЕЛС, за динамиката на одржувањето на седниците, како и за улогата на ЗЕЛС.

Под точката разно, присутните посочија на потребата од заедничко решавање на одредени предизвици со кои се соочуваат општините, а пред сè ја нагласија актуелната состојба со зголемувањето на цената на електричната енергија. Тие укажаа дека оваа состојба сериозно ќе се рефлектира на способноста на локалните власти да ги реализираат зацртаните проекти, особено што се соочуваат и со намалени приливи на приходи. Како пример посочија дека од ЕВН, во одредени општини, сè уште не пре-

Борче Јовчески, крyетари i комуnës së Prilepit u zgjodh për kryetar të Bordit mbikëqyrës të BNJVL-së për katër vitet e ardhshme. Kështu votuan anëtarët e këtij trupi në seancën e tij konstitutive që u mbajt më 26 janar, 2022, përmes veglës elektronike për komunikime. Sipas Statutit të BNJVL-së kryetari i trupit në fjalë njëkohësisht bëhet edhe anëtar i Bordit drejtues të BNJVL-së, por pa të drejtë vote. Bordi mbikëqyrës i BNJVL-së numëron gjithsej gjashtë anëtarë (pesë nga radhët e kryetarëve të komunave dhe një përfaqësues të Komitetit të rajoneve në kuadër të BNJVL-së, që nuk ka të drejtë vote), që u zgjodhën në seancën konstitutive të Kuvendi Gjeneral të BNJVL-së. Të pranishmit u informuan për kompetencat e këtij organi, të përcaktuara në Statutin e BNJVL-së, për dinamikën e realizimit të seancave, si dhe për rolin e BNJVL-së.

Nën pikën „Të ndryshme“, të pranishmit theksuan nevojën e zgjidhjes së përbashkët të disa sfidave me të cilat ballafaqohen komunat ndërsa para se gjithash theksuan gjendjen aktuale me rritjen e çmimit të energjisë elektrike. Të pranishmit përmendën se kjo do të reflektohet në aftësinë e pushteteve lokale t'i realizojnë projektet e përcaktuara, veçanërisht që në mënyrë drastike u janë zvogëluar edhe të hyrat. Si shembull përmendën

фрлиле средства од наплатата на комуналната такса за уличното осветлување, иако оваа обврска треба биде реализирана до средината на тековниот месец. Присутните беа информирани за сите мерки, преземени досега, за разрешување на овие предизвици, утврдени на седниците на Управниот одбор на ЗЕЛС. Беше договорено претседателот на Надзорниот одбор на ЗЕЛС да ги информира членовите на ова тело за прашањата за кои дискутира Управниот одбор на ЗЕЛС по секоја седница.

СИТЕ ОПШТИНИ ДА СЕ ВКЛУЧАТ ВО ПРОЦЕСОТ НА РЕВИДИРАЊЕ НА СИСТЕМАТИЗИРАНИТЕ СТАВОВИ НА ЗЕЛС ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА СИСТЕМОТ НА ЛОКАЛНАТА ВЛАСТ

Управниот одбор на ЗЕЛС, на 28 јануари 2022 година ја одржа својата трета седница, преку електронска платформа за комуникација, што е во согласност со Статутот на ЗЕЛС. Според утврдениот дневен ред, присутните донесоа повеќе одлуки кои се однесуваа на утврдување на членови во домашни и странски тела каде што ЗЕЛС номинира свои претставници. Беше посочена важноста од унапредување на систематизираниите ставови на ЗЕЛС, кои служат како појдовна основа за преговори со централната власт, како и утврдување на нов текст на Меморандумот на ЗЕЛС со Владата на РСМ. Беше нагласена и потребата за реafirмирање на мерките, за надминување на последиците од енорно зголемената цена на електричната енергија и гас, предложени до Владата, а беше заклучено да се упати барање до ЕВН за вршење на редовна исплата на средствата од наплатениот износ на комуналната такса за улично осветлување.

Избрани претставници од ЗЕЛС во повеќе домашни и странски тела

Од утврдените единаесет домашни и странски тела, во кои ЗЕЛС номинира свои претставници, Управниот одбор, на оваа седница, утврди членови во осум од нив. Во Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините, беа избрани пет члена, а во Советот на Европа, во Комората на локалните и регионалните власти беа избрани тројца претставници од ЗЕЛС и тројца нивни заменици. Во активностите на Работната група за децентрализација, како и во Мрежата на асоцијации на локални власти на Југоисточна Европа (НАЛАС), досегашна практика е да учествува претседателството на ЗЕЛС (претседателот и двајцата потпретседатели) што беше прифатено и од овој состав на Управниот одбор на ЗЕЛС. За претставник од ЗЕЛС во Националниот совет за евроинтеграции при Собранието на РСМ, беше избрана претседателката на ЗЕЛС, Данела Арсовска, која и во претходниот период учествувала во работењето на ова тело. Во Комитетот за градежно земјиште, сопственост на Република Северна Македонија, беа избрани три члена, а по два члена беа избрани во Комисијата за одобрување на набавка на противпожарна опрема и средства за гасење пожари за противпожарните единици и во Советот за статистика, при Државниот завод за статистика. Беше договорено членовите во останатите три тела да се избрат на следната седница на Управниот одбор на ЗЕЛС.

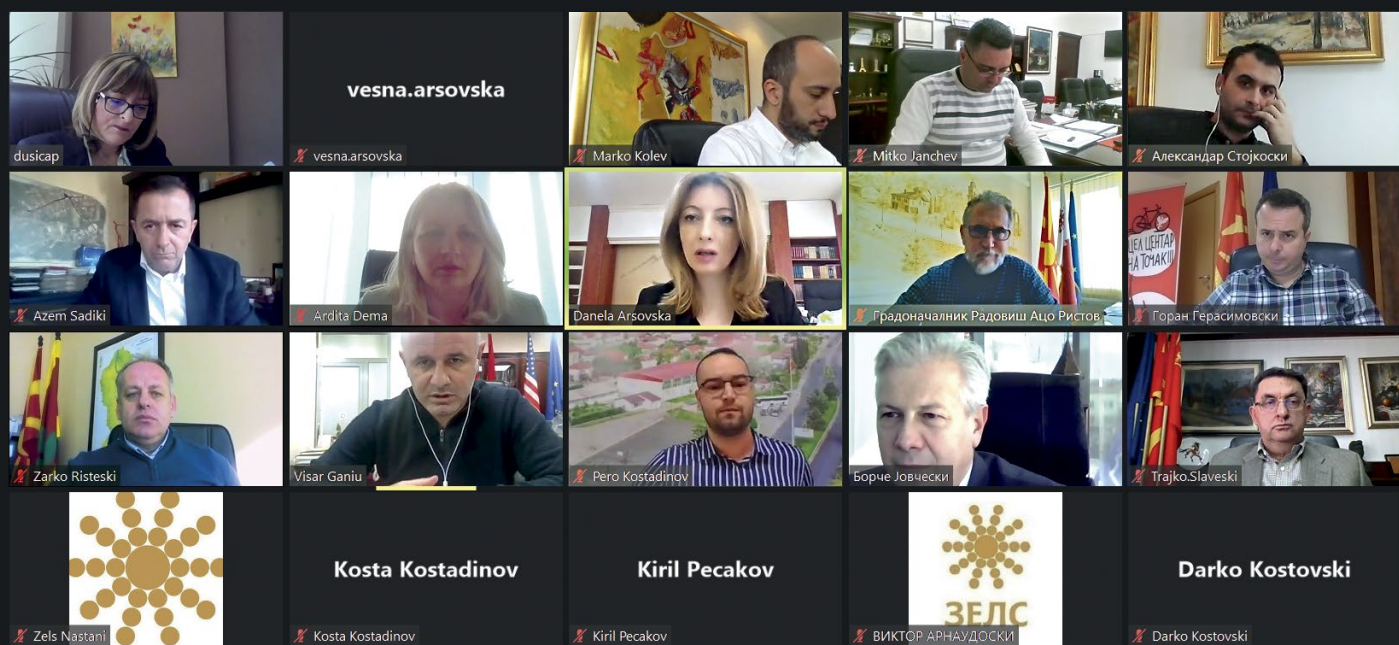
se EVN në komuna të caktuara akoma nuk ka transferuar mjete nga arkëtimi i taksës komunale për ndriçimin rrugor, edhe pse këtë obligim EVN duhet t'a realizojë deri në mes të muajit aktual. Të pranishmit u informuan për të gjitha masat që janë ndërmarrë deri më tani lidhur me zgjidhjen e sfidave të përmendura, të përcaktuara në seancat e Bordit drejtues të BNJVL-së. U dakordua që kryetari i Bordit mbikëqyrës të BNJVL-së t'i informojë anëtarët e trupit në fjalë për çështje për të cilat diskuton Bordi drejtues i BNJVL-së, pas çdo seance.

TË GJITHA KOMUNAT TË PËRFSHIHEN NË PROCESIN E REVIDIMIT TË QËNDRIMEVE TË SISTEMATIZUARA TË BNJVL-SË PËR AVANCIMIN E SISTEMIT TË PUSHTETIT LOKAL

Bordi drejtues i BNJVL-së më 28 janar, 2022, mbajti seancën e tij të tretë me shfrytëzimin e platformës elektronike për komunikim, që është konform Statutit të BNJVL-së. Në bazë të rendit të ditës të përcaktuar, të pranishmit miratuan shumë vendime të cilat i referohen përcaktimit të anëtarëve në trupat vendorë dhe të huaj ku BNJVL nominon anëtarët e saj. U përmend rëndësia e avancimit të Qëndrimeve të sistematizuara të BNJVL-së, të cilat shërbejnë si bazë kalimtare për negociatat me pushtetin qendror si dhe përcaktimi si dhe përcaktimi i tekstit të ri të Memorandumit të BNJVL-së me Qeverinë e RMV. U theksua edhe nevoja për riafirmimin e masave, për tejkallimin e pasojave nga rritja enorme e çmimit të energjisë elektrike dhe gazit, të propozuara para Qeverisë, ndërsa u konkludua të dërgohet kërkesa në EVN lidhur me kryerjen e pagesës së rregullt të mjeteve nga shumata e arkëtuara të taksës komunale për ndriçim rrugor.

U zgjodhën përfaqësues nga BNJVL në shumë trupa vendorë dhe të huaj

Nga njëmbëdhjetë organet e përcaktuara vendore dhe të huaja, në të cilat BNJVL nominon përfaqësues të saj, Bordi drejtues në këtë seancë përcakttoi anëtarë në tetë prej tyre. Pesë anëtarë u zgjodhën në Komisionin për ndjekje të zhvillimit të sistemit të financimit të komunave dhe në Këshillin e Evropës, Oda e pushteteve lokale dhe rajonale, tre përfaqësues të BNJVL-së dhe tre zëvendës të tyre. Në aktivitetet e deritanishme të Grupit punues për decentralizim si dhe në Rrjetin e asociacioneve të pushteteve lokale të Evropës Juglindore (NALAS), praktikë e deritanishme është të merr pjesë kryesia e BNJVL-së (kryetari dhe dy nënkryetarët) që është pranuar nga kjo përbërje e Bordit drejtues të BNJVL-së. Për përfaqësues të BNJVL-së në Këshillin Nacional për Eurointegritet ne Kuvendin e RMV, u zgjodh kryetarja e BNJVL-së Danella Arsovska, e cila edhe në periudhën paraprake mori pjesë në punën e këtij organi. Në Komitetin për tokë ndërtimore, në pronësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut, u zgjodhën tre anëtarë dhe nga dy anëtarë u zgjodhën në Komisionin për miratimin e furnizimit të pajisjes zjarrfikëse dhe mjeteve për shuarjen e zjarrit për njësitë zjarrfikëse dhe Këshillit të statistikave në kuadër të Entit shtetëror të statistikës. U dakordua që anëtarët në tre trupat tjerë të zgjedhen në seancën e ardhshme të Bordit drejtues të BNJVL-së.

Започнува процесот на измени на систематизираниот ставови на ЗЕЛС и на Меморандумот за соработка помеѓу ЗЕЛС и Владата на РСМ

Во насока на продолжување на лобирањето на ЗЕЛС за унапредување на системот на локалната власт и пролабочување на процесот на децентрализација во земјата, на дневен ред беше поставена и дискусија за ревидирање на систематизираниот ставови на ЗЕЛС и утврдување на нов текст на Меморандумот за соработка помеѓу ЗЕЛС и Владата на РСМ. Присутните истакнаа дека систематизираниот ставови на ЗЕЛС, всушност, претставуваат својвиден „устав“ за општините од каде што ќе произлезат и значајни активности на Заедницата за следниот период, па затоа треба да им се пристапи потемелно и со учество на сите општини. Систематизираниот ставови на ЗЕЛС претставуваат значаен документ кој е појдовна основа во преговорите со Владата. Во него се утврдени ставовите за натамошниот развој на локалната власт од сите области што се во надлежност на општините.

Поради изминувањето на подолг временски период од склучувањето на Меморандумот на ЗЕЛС со Владата (од 2003 година), беше договорено дека и овој текст треба да претрпи поголеми промени. беше заклучено стручната служба на ЗЕЛС овие документи да ги достави до сите општини, кои треба да се произнесат со свои ставови и предлози, и во рок од петнаесет дена да ги достават назад до ЗЕЛС. Стручната служба на ЗЕЛС ќе ги разгледа и ќе утврди предлог-текстови на двата документа коишто ќе му ги достави на Управниот одбор на ЗЕЛС. Утврдувањето на конечната содржина на документите треба да се направи што поитно, со цел да се пристапи кон сериозни предлози за промени во системот на локалната власт, а кои ќе се темелат на претходно извршени анализи и споредби со состојбите во општините во регионот и во европските земји.

Голем број општини сè уште не ги добиле средствата од комуналната такса за улично осветлување

Предизвиците со енергетската криза сè поинтензивно негативно се рефлектираат во работењето на единиците на локалната самоуправа, а особено на помалите општини на кои, според висината на добиените сметки за електрична струја, нема да им стигне ниту годишниот буџет само за оваа намена. Во прашање ќе биде доведено функционирањето не само на уличното осветлување, за што некои членови на Управниот одбор предложија да

Filloi procesi i ndryshimeve të qëndrimeve të sistematizuarra të BNJVL-së dhe të Memorandunit për bashkëpunim midis BNJVL-së dhe Qeverisë së RMV

Me qëllim të vazhdimet të lobimit të BNJVL-së për përmirësimin e sistemit të pushtetit lokal dhe thellësimin e procesit të decentralizimit në vend, në rendin e ditës u caktua diskutim për rishikimin e qëndrimeve të sistematizuarra të BNJVL-së dhe përcaktimin e tekstit të ri të Memorandunit për bashkëpunimi ndërmjet BNJVL-së dhe Qeverisë së RMV. Të pranishmit theksuan se Qëndrimet e sistematizuarra të BNJVL-së në fakt janë një lloj „kushtetute“ për komunat, e cila do të rezultojë në aktivitete të rëndësishme të Bashkësisë për periudhën e ardhshme, prandaj duhet të trajtohen më thellësisht të gjitha pikat dhe me pjesëmarrjen e të gjitha komunave. Qëndrimet e sistematizuarra të BNJVL-së janë dokument i rëndësishëm i cili është pikënisje në negociatat me Qeverinë. Në të janë përcaktuar qëndrimet për zhvillim të mëtejme të pushtetit lokal nga të gjithë lëmenjtë që janë në kompetencë të komunave.

Për shkak të periudhës së gjatë të kaluar nga lidhja e Memorandunit të BNJVL-së me Qeverinë e RMV (i lidhur nga viti 2003), u konstatua se ky tekst duhet të pësojë ndryshime të mëdha. Që këtu, Bordi drejtues i BNJVL-së konstatoi se shërbimi profesional i BNJVL-së duhet t'i dorëzojë këto dokumente te të gjitha komunat, të cilat në afat prej pesëmbëdhjetë ditësh duhet të shprehin qëndrimet dhe propozimet e tyre për t'i dorëzuar përsëri në BNJVL. Shërbimi profesional i BNJVL-së të njëjtat t'i shqyrtojë dhe t'i inkorporojë në propozim-tekstin e dy dokumenteve, të cilat më pas do të shqyrtohen nga Bordi drejtues i BNJVL-së në seancën e radhës. Përcaktimi i përmbajtjes përfundimtare të dokumenteve duhet të kryhet sa më urgjentisht që të jetë e mundur, për t'iu qasur propozimeve serioze për ndryshime në sistemin e pushtetit lokal, e të cilat do të bazohen në analizat dhe krahasimet e kryera më parë me gjendjet në komunat në rajon dhe në vendet europiane.

Një numër i madh komunash akoma nuk i kanë fituar mjetet e taksës komunale për ndriçim rrugor

Gjithnjë e më intensivisht sfidat me krizën energjetike reflektohen negativisht në funksionimin e njësjve të vetëqeverisjes lokale, ndaj u theksua se shumë shpejt mund të pritët kolaps i plotë i shumë komunave dhe ndërmarrjeve publike. Veçanërisht për komunat më të vogla, të cilat sipas shumë aktuale të faturave të marra të energjisë elektrike, nuk do të mjaftojnë buxhetin vjetor vetëm për këtë dedikim. Do të vihet në pikëpyetje jo vetëm funksionimi i ndriçimit rrugor, për të cilin disa anëtarë të Bordit Drejtues propozuan që të fillohet me kufizime të ndriçimit nëpër

се започне со рестрикции во осветлувањето во населените места, туку сè повеќе проблем станува обезбедувањето и на другите услуги како, водоснабдувањето, греењето во училиштата и друго. Беше истакнато дека некои општини се соочуваат со предизвици за успешно спроведување на тендерските постапки за набавка на електрична енергија, а стана збор и за предизвиците на општините од покачувањето на цената на природниот гас.

Во услови на недоспевање на многу приходи во општините, присутните посочија дека имаат сознанија дека голем број општини сè уште не ги добиле средствата од комуналната такса за улично осветлување, коишто ЕВН треба да им ги префрли на општините до 15-ти во тековниот месец. Се отвори и прашањето за неможноста на општините да имаат увид во средствата што ги собира ЕВН по овој основ и нивната распределба по општините. Присутните беа информирани дека ЗЕЛС ова прашање го покренала и во претходниот период, за што биле организирани повеќе средби со претставници од ЕВН. Од ЗЕЛС понудиле и изработка на софтверска алатка преку која транспарентно ќе се следи целата состојба, но досега не е постигнато заедно прифатливо решение. Напротив, претставниците од ЕВН понудиле да не ја реализираат оваа услуга, во име на општините. Беше донесен заклучок да се упати барање до ЕВН за вршење редовна исплата на средствата од наплатениот износ на комуналната такса, не подоцна од 15-ти во тековниот месец, а од Регулаторната комисија за енергетика да се бара да го задолжи ЕВН да достави преглед на податоците за имателите на броила, бројот на новите приклучоци и долгот на имателите на броила по основ на комуналната такса.

вредбање, поред и проблемите и отфрлитот на шербимеве на тјера. Не пикепетје ештје едје фурнизими ме ујџ, сидомос нџ комунат ку невојитет нџ саси мџ е мадје е енергјисџ електрике пџр функционимин е помпаве, пор контестуесе мунд тџ етџ едје сигурими и нгрожес нџпџр шкolla нџ филлим тџ гјјсмџвјеторит тџ дјтџ. У тџксуса се диса комунат ме гјасџ до тџ пџрбаллен ме сфидат пџр збатимин е суksesshџм тџ процедураве пџр tender lidhur ме фурнизимин ме енергји електрике, си дје у дискутуат мби сфидат е комунаве нга рритја е џмимит тџ газит натјрор.

Не кустет е мунгесџ сџ тџ хјраве нџпџр комунат, ештје дискутуар едје пџр трансферимин е мјетеве нга такса комунале пџр ндрџчимин е рругџве, тџ цилат EVN дует т'уа трансфериџ комунаве дери мџ 15 тџ кџтј муаји. У тџксуса се нџ нумџр и мадј и комунаве енде нук и канџ марџ кџто мјете, гјџ кџ сјтрои пјетјен е памундџсисџ сџ комунаве пџр тџ пасур гасје нџ мјетет е грumbulluara нга EVN нџ кџтџ базџ дје шпџрндарјен е тјре нџ комунат. У нгре џџсјтја едје пџр памундџсинџ кџ комунат тџ кенџ пасјрџ нџ мјетет е грumbulluara нга EVN нџ кџтџ базџ дје шпџрндарјен е тјре нџ комунат. Тџ пранисјмит у информуан се BNJVL е ка нгритур кџтџ џџсјтје едје нџ периудхџн парапrake, пџр тџ цилџн јанџ организуар диса такиме ме пџрфагџсует тџ EVN-сџ, нџ тџ цилат BNJVL ка офруар пџрпилimin е нџ вегле softuerike, е цилат нџ мџнјрџ transparente до та пџрџџеллџ сјтуатџн нџ тџрџси, пор дери мџ тани нук ештје арритур згјидјје е прануешме е ндџрсјеллџ нга тџ дја палџт. Пџркундрази, пџрфагџсует тџ EVN-сџ канџ офруар кџ кј шџрбим тџ мос реализојет, нџ емџр тџ комунаве. У конклюдуат тџ дџргојет кџркџсџ нџ EVN кџ тџ кјрејџ пasesџ тџ ррегуллт тџ мјетеве тџ шумџс сџ аркџтуар тџ тaksave комунале, јо мџ вонџ се нџ тџ 15-тин тџ муајит актуал, ндџрса нџ Комисјонин Rregullator пџр енергјетикџ тџ кџркхојет кџ тџ облигојџ EVN-нџ тџ параштројџ пасјрџ тџ тџ дџнаве тџ poseduesve тџ апаратеve матџсе, нумрин е кјџџе тџ реја дје борхјин е poseduesve тџ апаратеve матџсе нџ базџ тџ тaksџс.

СОВЕТУВАЊЕ ЗА ПРЕДИЗВИЦИТЕ ОД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈАТА НА ИЗМЕНЕТЕ ВО ЗАКОНОТ ЗА ДАНОЦИ НА ИМОТ

Во организација на ЗЕЛС, на 2 февруари 2021 година, преку електронска платформа за комуникации, беше одржано советување за предизвиците со кои се соочуваат локалните власти при имплементацијата на измените во Законот за даноци на имот. На советувањето учествуваа околу 90 финансиски работници од околу 70 единици на локалната власт, кои за многуте неразјаснети прашања од овој закон дискутираа со претставници од Министерството за финансии.

Пред присутните беа детално презентирани законските измени, при што претставниците од општините побараа подетално објаснување за наведениот поимот „неискористен имот“ односно, за кој имот всушност станува збор и на кој начин тој да се утврди. Беа изнесени и дилеми како да се постапува доколку е издадено Решение за данок на имот (тоа е во периодот најдоцна до март во годината), а потоа во следниот период, на пример во септември, истиот имот да биде издаден под закуп. Како ќе биде оданочувањето во тој случај и каква е гаранцијата дека нема да има вакви чести состојби? Ова и други бројни прашања им беа поставувани на претставниците од Министерството за финансии, по што беа донесени неколку заклучоци:

КЕШИЛЛИМ МБИ СФИДАТ НГА ИМПЛЕМЕНТИМИ И НДРЈШИМЕВЕ Нџ ЛИГИН ПџР ТАТИМЕ Тџ ПРОНџС

Не организим тџ BNJVL-сџ мџ 2 shkurt, 2021, пџрмес платформџс електронике пџр комуникиме у мбайт кџшхиллим мби сфидат ме тџ цилат ballafaqohen pushtetet lokale гјатџ имплементимит тџ ндрјшимеве тџ Лигјит пџр татиме тџ пронџс. Не кџшхиллим моррџн пјесџ ррџth 90 punonјџс финансиарџ прџ ррџth 70 нјџсive тџ pushtetet lokal тџ цилџт дискутуан пџр шумџ џџсјтје тџ пашпјегуара нга Лигји нџ фјалџ ме пџрфагџсует тџ Министрисџ пџр финанца.

Para тџ пранисјмџве детажисјт у презантуан ндрјшимет лигјоре ме џ'rast пџрфагџсует тџ комунаве кџркван шпјегим мџ детажуес пџр nocionin е шџнуар „pronџ е пашфјртџзуар“ respektivisht пџр цилџн пронџ нџ факт бџет фјалџ дје си т'а пџрџактојнџ тџ нјџјтџт атџ. У параштруан дилема едје ррџth периудхџс кохоре пџр дџџниен е вџдимеве пџр татим тџ пронџс, кџ ештје дери нџ fund тџ муајит mars дје мундџсия пџр кџтџ периудхџ, пџр shembull нџ муајин shtator prona тџ јепет ме qira. Si до тџ етџ татимими нџ атџ rast дје џfarџ garanci јепет се нук до тџ кџтџ гјендје тџ кџтилла тџ shpeshta. У параштруан едје џџсјтје тера тџ шумта тџ пџрфагџсует тџ Министрисџ пџр финанца, ме џ'rast у miratuan диса konkluzione:

1. Управниот одбор на ЗЕЛС итно да се обрати до Владата и да побара измени во Законот за катастар, односно општините да ги добиваат без надомест сите податоци од катастар, а заради собирање на данок на имот.

2. По неколку месеци на практикување на овој закон, доколку и понатаму општините имаат проблем, да се побара од Владата да се направат дополнителни измени и на овој закон.

3. Сите информации што општините би ги добиле од Министерството за финансии да ги споделат со ЗЕЛС, а потоа ЗЕЛС да ги сподели со сите општини.

1. Bordi drejtues i BNJVL-së urgjentisht të drejtohet në Qeveri dhe të kërkojë ndryshime në Ligjin për kadastrë, respektivisht komunat t'i marrin pa kompensim të gjitha të dhënat nga kadastra, ndërsa për shkak të mbledhjes së tatimit të pronës.

2. Pas disa muajsh të praktikimit të Ligjit në fjalë, megjithatë edhe mëtej komunat kanë problem të kërkojnë nga Qeveria të bëhen ndryshime plotësuese edhe në këtë Ligj.

3. Të gjitha informacionet të cilat komunat do t'i merrnin nga Ministria për financa t'i ndajnë me BNJVL-në, ndërsa BNJVL t'i shpërndajë pastaj me të gjitha komunat.

СО ПОГОЛЕМО ПЛАСИРАЊЕ НА ИНФОРМАЦИИ ОД ЈАВЕН КАРАКТЕР, ДО ЗГОЛЕМЕНА ДОВЕРБА НА ГРАЃАНИТЕ КОН ЛОКАЛНАТА ВЛАСТ

ME PLASIM MË TË MADH TË INFORMACIONEVE ME KARAKTER PUBLIK, DREJT BESUESHMËRISË MË TË MADHE TË QYTETARËVE NDAJ PUSHTETIT LOKAL

ЗЕЛС тренинг центарот, во соработка со Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер, на 7 февруари 2022 година, преку платформата Зум (ZOOM), организираше работилница на која се дискутираше за предизвиците со кои се соочуваат единиците на локалната самоуправа при имплементацијата на Законот за слободен пристап до информациите од јавен карактер. На работилницата учествуваа секретарите и раководните лица од општините.

Претставниците од Агенцијата ги запознаа присутните со должностите на општините; со целите на примената на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер; со тоа кои се „иматели на информациите“ од јавен карактер и друго. Беше нагласено дека јавниот интерес треба да претставува водилка во постапките за слободен пристап до информации. Граѓаните треба да бидат информирани за сите активности на јавните институции, освен ако не е поинаку пропишано со закон. Затоа, претставниците од Агенцијата советуваа секоја институција, па и општините, примарно, да посветат поголемо внимание на проактивното дејствување, преку објавување на што поголем број информации од јавен карактер, на начин достапен за јавноста (интернет-страница, огласна табла и друго). Тоа придонесува за поголема транспарентност на општината и е еден од начините да се спречат евентуалните коруптивни дејствија, злоупотребите на службената должност, потенцијалните судири на интереси и други вредности што се дел од едно развиено демократско општество. Беше нагласена и потребата за исполнување на обврската за по-

Qendra e Trajnimeve të BNJVL-së në bashkëpunim me Agjencinë për mbrojtjen e të drejtës së qasjes së lirë të informacioneve me karakter publik më 07 shkurt, 2022, përmes platformës ZOOM organizoi punëtori në të cilën u diskutua mbi sfidat me të cilat ballafaqohen pushtetet lokale gjatë implementimit të Ligjit për qasje të lirë në informacionet me karakter publik. Në punëtori morrën pjesë sekretarët dhe personat udhëheqës të komunave.

Përfaqësuesit e Agjencisë i informuan të pranishmit me obligimet e komunave; për qëllime të ushtrimit të së drejtës për qasje të lirë në informacionin me karakter publik, kush janë „poseduesit e informacioneve“ me karakter publik etj. U theksua se interesi publik duhet të jetë udhërrëfyes në procedurat për qasje të lirë në informacione. Qytetarët duhet të informohen për të gjitha aktivitetet e institucioneve publike, përveç nëse parashikohet ndryshe me ligj. Për këtë arsye, përfaqësuesit e Agjencisë këshilluan çdo institucion, përfshirë edhe komunat, që t'i kushtojnë më shumë vëmendje veprimeve proaktive, duke publikuar sa më shumë informacione me karakter publik në mënyrë që do të jetë i arritshëm për publikun (faqe interneti, tabelë për shpallje, etj.). Kjo kontribuon në një transparencë më të madhe të komunës dhe është një nga mënyrat për të parandaluar veprimet e mundshme korruptive, keqpërdorimi i detyrës zyrtare, parandalimin e konflikteve të mundshme të interesit dhe vlerave të tjera që janë pjesë e një shoqërie të zhvilluar demokratike. U theksua edhe nevoja për plotësimin e obligimit për caktimin e 22 kategorive të informacioneve që duhet të përfshihen gjatë

СЛОБОДЕН ПРИСТАП
до информации од јавен карактер
во единиците на локалната самоуправа
Обука наменета за секретарите на општините, раководните лица

Qytetarët duhet të informohen për të gjitha aktivitetet e institucioneve publike, përveç nëse parashikohet ndryshe me ligj. Për këtë arsye, përfaqësuesit e Agjencisë këshilluan çdo institucion, përfshirë edhe komunat, që t'i kushtojnë më shumë vëmendje veprimeve proaktive, duke publikuar sa më shumë informacione me karakter publik në mënyrë që do të jetë i arritshëm për publikun (faqe interneti, tabelë për shpallje, etj.). Kjo kontribuon në një transparencë më të madhe të komunës dhe është një nga mënyrat për të parandaluar veprimet e mundshme korruptive, keqpërdorimi i detyrës zyrtare, parandalimin e konflikteve të mundshme të interesit dhe vlerave të tjera që janë pjesë e një shoqërie të zhvilluar demokratike. U theksua edhe nevoja për plotësimin e obligimit për caktimin e 22 kategorive të informacioneve që duhet të përfshihen gjatë

Zels Nastani
Plamenka Bojcheva ASPI
Petar Gajdov
Oliver Serafimovski ASPI

publikimit të informacioneve publike në faqet e internetit të komunave, ndërsa si shembull pozitiv janë paraqitur komunitat e Vallandovës dhe Demir Hisarit. Lidhur me këtë, u theksua se për sqarim sa më efikas të dilemave me të cilat ballafaqohet publiku, do të ishte e dëshirueshme që të publikohen përgjigjet që komuna tashmë u'a ka dorëzuar kërkuuesve të caktuar për informacionit me karakter publik. Të pranishmit patën mundësi të diskutojnë mbi sfidat me të cilat do të ballafaqohen gjatë zbatimit të Ligjit për qasje të lirë në informacionet me karakter publik dhe të marrin përgjigje adekuatë nga ana e përfaqësuesve të Agjencisë. U përmend se personat përgjegjës për qasje të lirë në informacione dhe persona tjerë adekuatë nga komuna mund që drejtpërdrejtë të drejtohen në Agjencinë me qëllim pastrimi adekuat të të gjitha dilemave me të cilat ballafaqohen në këtë lëmi.

ARKËTIMI I TAKSËS KOMUNALE PËR NDRIÇIM RRUGOR – TEMË DISKUTIMI E ZHVILLUAR MIDIS KRYESISË SË BNJVL-SË DHE PËRFAQËSUESVE TË EVN-SË

Kryesia e BNJVL-së, përfaqësuar nga kryetarja - Danella Arsovska dhe nënkryetarët: Visar Ganiu dhe Pero Kostadinov, më 9 shkurt, 2022, në ndërtesën administrative të BNJVL-së u takua me Roland Cinger, udhëheqës i EVN, Maqedonisë, Furnizim të energjisë elektrike, Shkup dhe me anëtarin e Bordit drejtues të kësaj kompanie, Sasho Stojkovski. Tema e diskutimit u përcaktua në seancën e Bordit drejtues të BNJVL-së, me ç'rast BNJVL edhe në formë të shkruar u drejtua në këtë kompani. Respektivisht, në takim u diskutua për gjetjen e zgjidhjeve të ndërsjella të pranishme me qëllim zgjidhjeje të sfidave aktuale lidhur me krizën energjetike, si dhe për zgjidhjen e sfidave lidhur me arkëtimin e rregullt të mjeteve nga shuma e arkëtuar të taksave komunale për ndriçim rrugor, si dhe mbi sfidat lidhur me krizën energjetike.

Konform Ligjit për taksat komunale arketimin e taksës komunale për ndërimin rrugor, është obligim i EVN-së. U konstatuan përpjekjet e përcaktuara në Memorandumin për bashkëpunim ndërmjet BNJVL-së (në emër të komunave) dhe EVN-së, të nënshkruar në vitin 2008, ku neni 6 thotë se EVN duhet t'i dorëzojë komunave të dhëna/raporte të sistematizuara sipas kategorive dhe njehsorëve në lidhje me mbledhjen e taksave komunale, e cila deri më tani nuk është praktikuar përkundër shumicës së iniciativave të BNJVL-së. Me qëllim të zbatimit transparent të gjithë procesit të mbledhjes së kësaj takse komunale dhe transferimit të mjeteve në komuna, u theksua nevoja e organizimit të një takimi shtesë për gjetjen e zgjidhjeve të përbashkëta në frymën e një bashkëpunimi të mirë të ndërsjellë, respektimit të ligjeve dhe mbrojtjes së interesit publik. U theksua se në këtë pjesë vëmendje më e veçantë duhet t'i kushtohet zgjidhjes së praktikës së deritanishme në ngritjen e proceseve gjyqësore për faturat e papaguara të energjisë elektrike ndaj qytetarëve. Përfaqësuesit e EVN-së përmendën se do të konsultohen me shërbimet e tyre juridike me ç'rast do t'i parashtrojnë propozimet e tyre.

Në mbledhje u bë fjalë se për shkak të prishjes së njëanshme të marrëveshjeve nga ana e kompanive të cilat kryejnë furnizim me energji elektrike një pjesë e komunave bënë edhe disa

тремно висока цена на електричната енергија, што е под финансиски-те можности за нејзино редовно исплаќање од страна на општината, но исто така, дел од општините имаа неуспешни тендери, поради недоставени понуди од добавувачите. Претставниците од ЕВН ги објаснија причините

за високите цени на електричната енергија, при што изнесоа предлог за општините при подготвување на тендерските документи или да побараат периодот на важноста на понудените цени да бидат со краток рок или да ја димензионираат јавната набавка така што критериум за избор би бил процентот на зголемување на цената, над берзанската цена. Претставниците од ЗЕЛС посочија дека овие предлози ќе бидат пренесени пред Управниот одбор на ЗЕЛС за дискусија.

пërпјекје për zbatimin e furnizimeve të reja. Një pjesë e madhe e tyre u ballafaquan me çmimin e lartë ekstrem të ofruar të energjisë elektrike, që është nën nivelin e mundësive financiare për pagesën e rregullt nga ana e komunave, por gjithashtu, një pjesë e komunave patën tenderë të realizuar pa sukses,

për shkak të ofertave të pa parashtruara nga furnizuesit. Përfaqësuesit e EVN-së shpjeguan arsyet e çmimeve aktuale të energjisë elektrike me ç'rast u propozuan komunave që gjatë përgatitjes së dokumentacionit për tenderë ose të kërkojnë periudhë të vlefshmërisë së çmimeve të propozuara të jenë në afat të shkurtër ose të dimensionojnë furnizimin publik që kriter për zgjedhjen e rritjes së çmimit mbi çmimin e bursës. Përfaqësuesit e BNJVL-së përmendën se këto propozime do të parashtrihen para Bordit drejtues të BNJVL-së për diskutim.

POTREBNO E СЕРИОЗНО РЕДЕФИНИРАЊЕ НА СИСТЕМОТ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА

Итна средба на сите членови на Управниот одбор на ЗЕЛС со претставници од Владата на РСМ и премиерот на државата за изнаоѓање на конечни решенија за справување со предизвиците од енергетската криза во општините. На средбата да бидат презентирани и фискалните импликации, поединечно за секоја општина, предизвикани од високите сметки за електрична енергија. Ова го заклучи Управниот одбор на ЗЕЛС на четвртата седница што се одржа во административната зграда на ЗЕЛС, на 15 февруари 2022 година. На седницата беше посочено дека е потребно да се испрати и јавна порака за неиздржливи услови на надоместување на цената на електричната енергија со преземање мерки за рестрикција на јавното осветлување, како концепт што би требало да биде спроведен одеднаш, во сите општини. На седницата стана збор и за други актуелни прашања со кои се соочуваат локалните власти, особено за изнаоѓањето со одветни можности за зголемување на наплатата на данокот на имот, како и за предизвиците што произлегуваат со неодамна донесените измени на дел од правилниците поврзани со примената на прописите од областа на градежното земјиште.

Присутните посочија дека во овој момент, поддршката од Владата е единственото можно решение за општините да не бидат доведени во колапс од енергетската криза, која предизви-

NEVOJITET RIDEFINIM SERIOZ I SISTEMIT PËR FINANCIM TË NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE

U realizua një takim urgjent midis të gjithë anëtarëve të Bordit drejtues të BNJVL-së me përfaqësuesit e Qeverisë së RMV, të udhëhequra nga Kryeministri i shtetit për gjetjen e zgjidhjeve të përbashkëta për menaxhim me sfidat e komunave që rrjedhin nga kriza energjetike. Në takim të prezantohen edhe implikimet fiskale, individualisht për çdo komunë, të shkaktuara nga faturat e larta për energji elektrike. Ky është konkluzioni i Bordit drejtues të BNJVL-së në seancën e katërt, të mbajtur në ndërtesën administrative të BNJVL-së, më 15 shkurt 2022, ku u theksua se është e nevojshme të dërgohet mesazh publik për kushtet e padurueshme për kompensim të çmimi i energjisë elektrike me marrjen e masave për kufizimin e ndriçimit publik, si koncept që duhet të zbatohet menjëherë në të gjitha komunat. Në seancë u trajtuan edhe çështje të tjera aktuale me të cilat ballafaqohen pushtetet lokale, veçanërisht në drejtim të gjetjes së mundësive të përshtatshme për rritjen e mbledhjes së tatimit në pronë, si dhe sfidat që dalin nga ndryshimet e fundit në disa nga rregulloret që lidhen me zbatimin e rregulloreve në fushën e ndërtimit tokë.

Të pranishmit përmendën se në këtë moment, mbështetja e Qeverisë së RMV është zgjidhja e vetme e mundshme që komunat të mos shkojnë në kolaps, gjë që shkaktoi ndërprerje

ка огромни финансиски пореметувања во нивното тековно работење. За ова прашање Управниот одбор на ЗЕЛС дискутира во континуитет на последните седници, а одржана е и средба со Владата на која беа изнесени предлозите за поддршка на општините за излез од кризата. Опасност постои и за натамошното одржување на јавното осветлување, но и за обезбедување на основните комунални услуги за граѓаните, како што се: снабдувањето со вода за пиење, прочистителните станици, образовниот процес итн.

Присутните посочија дека ваквата состојба е резултат на повеќедецениското потценување на локалната власт и нејзиното постојано држење во финансиска зависност. Членовите на УО на ЗЕЛС истакнаа дека оваа криза е дополнителен показател за минимумот на средства со кои располагаат општините; дека се потребни долгорочни решенија, особено сериозно рedefинирање на системот за финансирање на единиците на локалната самоуправа, пред сè, зголемување на процентот од зафаќањето од ДДВ и од персоналниот данок, во полза на општините. Анализите покажуваат дека нашата држава има најмал процент на одвојување од овие два клучни прихода за општините, а во некои држави во регионот тие достигнуваат и до 55 %. Во таа насока беше посочено дека ЗЕЛС треба да го искористи моментот преку амандмани изнесени од пратениците да лобира за подобри решенија во Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа, што сè уште се наоѓа во постапка на донесување во Собранието на РСМ.

Неодложна е потребата за обезбедување на податоците од Агенцијата за катастар на недвижности

Во однос на можностите за обезбедување на повеќе средства од сопствените приходи, поконкретно од данокот на имот, претседателката на ЗЕЛС, Данела Арсовска, ги информираше присутните дека на телевизиската дебата со заменикот на претседателот на Владата, задолжен за економски прашања, координација на економските ресурси и инвестиции, Фатмир Битики, добила јавно ветување дека во најкус можен рок, Агенцијата за катастар на недвижности ќе им ги префрли на сите општини податоците за имот од нивните граѓани, со цел да го зголемат бројот на даночни решенија што треба да ги издадат до крајот на март. Се отвори и прашањето за примената на актуелната методологија за утврдување на основницата за оданочу-

тe мeдha финансиаре нe функционимин актуал тe комунаве. Bordi drejtues i BNJVL-së në seancat e fundit diskuton në vazhdimësi për këtë çështje, ndërsa me Qeverinë është mbajtur edhe takim në të cilin janë paraqitur propozimet për përkrahje të komunave për tejkalimin e krizës. Ekziston rreziku për mirëmbajtjen e mëtejshme të ndriçimit publik por edhe për ofrimin e shërbimeve bazë komunale për qytetarët, si: furnizimi me ujë të pijshëm, stacionet për pastrim, procesi arsimor etj.

Të pranishmit përmendën se një gjendje e këllillë është rezultat i që është rezultat i nënvlerësimit të pushteteve lokale që bëhet tashmë me dekada dhe mbajtja e tyre në varësi financiare. Anëtarët e BD të BNJVL-së theksuan se kjo krizë është tregues plotësues për minimumin e mjeteve me të cilat disponojnë komunat dhe se janë të nevojshme zgjidhje afatgjate, veçanërisht në sigurimin e ridefinimit të sistemit të financimit të njërive të vetëqeverisjes lokale. Para se gjithash, rritja e përqindjes së TVSH-së dhe tatimit personal në dobi të komunave. Nga analizat rezulton se vendi jonë ka përqindjen më të ulët të ndarjes nga këto dy të ardhura kyçe për komunat dhe në disa vende të rajonit ato arrijnë deri në 55%. Në këtë drejtim, u theksua se BNJVL-ja duhet ta shfrytëzojë momentin përmes amendamenteve të parashtruara nga deputetët për të lobuar për zgjidhje më të mira në Ligjin për financimin e njërive të vetëqeverisjes lokale, i cili akoma është në proces të miratimit në Kuvendin e RMV-së.

Nevojë e pashmangshme për sigurimin e të dhënave nga Agjencia për kadastrë të patundshmërive

Në pjesën e mundësive për sigurimin e më shumë mjeteve nga të ardhurat personale, konkretisht nga tatimi i pronës, kryetari i BNJVL-së, Danella Arsovska më shumë informon se në debatin e djeshëm të televiziv me Zëvendës-kryeministrin e Qeverisë për çështjet ekonomike, koordinimi i ekonomisë dhe investimeve, Fatmir Bytyqi, ka marrë një premtim publik se në afatin më të shkurtër të mundshëm, Agjencia për kadastrën e patundshmërive do t'i paraqesë të dhënat për pasuritë e të gjitha komunave të të gjithë qytetarëve. Në bazë të këtyre të dhënave secila komunë mund të krahasojë me komunën e vet dhe me atë mund të rritet numri i vendimeve që duhet të dalin deri në fund të muajit mars. U hap edhe çështje për aplikimin e metodologjisë aktuale për përcaktimin e bazës për tatimim të

вање на имотот. Беше заклучено ЗЕЛС да достави писмено барање до заменикот на претседателот на Владата, Битиќи, во кое ќе го потсети за што поскоро реализирање на ова јавно изнесено ветување.

Предизвици со примената на прописите од областа на градежното земјиште

Со оглед на донесувањето на новите правилници за урбанистичко планирање, како и Уредбата за висината на цената на градежното земјиште, поради недостиг на планови, општините немаат можност да спроведуваат постапки на отуѓување на градежното земјиште по пат на јавно наддавање. Во оние општини каде што постои градежно земјиште, согласно со донесените планови, постои проблем поврзан со обврската за утврдување на степенот на уреденост на предметното градежно земјиште. Општината е должна да формира комисија која констатира дека предметното земјиште е неуредено, а тоа е така поради недостигот на финансиски средства за уредување. Уреденоста на земјиштето претставува услов за отпочнување на постапката на отуѓување на земјиштето, односно доколку земјиштето не е уредено не може да биде предмет на отуѓување.

Во однос на прашањето за третманот на градежните парцели формирани со урбанистички проект, постои голема дискрепација во толкувањето на Законот, со оглед на тоа дека дел од општините водат постапки за отуѓување по пат на јавно наддавање врз основа на урбанистички проект, додека во други општини сметаат дека е потребно да постои детален урбанистички план.

Во таа насока беше заклучено да се формира тим од стручни лица од оваа област од повеќе општини кои прецизно ќе ги разгледаат правилниците и ќе понудат соодветни предлог-решенија кои ќе бидат разгледани од Управниот одбор на ЗЕЛС и ќе претставуваат натамошна основа за разговори со Министерство за транспорт и врски.

Изнесени предлози за одбележување на јубилејот - 50 години ЗЕЛС

На седницата беа избрани и 11 членови и 11 нивни заменици во делегацијата на ЗЕЛС во Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Северна Македонија и Комитетот на региони на Европската Унија. Исто така, со претходно доставено писмо за интерес, од ЗЕЛС до сите рурални општини и со примена на принципот, „прв пријавен – прв избран“ беа утврдени и претставниците од ЗЕЛС што ќе членуваат во Комитетот за следење на ИПАРД програмата и во Советот за земјоделство и рурален развој. Управниот одбор избра членови и за лоби-групата на ЗЕЛС за родова еднаквост.

Присутните беа информирани дека ЗЕЛС оваа година ќе прослави јубилеј, 50 години постоење (26 април - Ден на ЗЕЛС и Ден на општините) за што беа предложени повеќе активности за одбележување на овој настан. Членовите на Управниот одбор беа поканети да ја поддржат иницијативата - во својата општина да засадат 50 садници, симболика во чест на јубилејот.

pronës. U konkludua që BNJVL të dorëzojë kërkesën e shkruar për Zëvendës-kryeministrin e Qeverisë, Bytyqi, në të cilën do t'a përkujtojë për realizim sa më të shpejtë të këtij premtimi publik.

Sfidat me zbatimin e dispozitave nga lëmia e tokës ndërtimore

Duke pasur parasysh miratimin e rregulloreve të reja për planifikim urbanistik, si dhe Rregulloren për lartësinë e çmimit të tokës ndërtimore, për shkak të mungesës së planeve komunale dhe nuk kanë mundësi të zbatojnë procedurat për tjetërsim të tokës ndërtimore në drejtim të mbidhënies publike. Në këto komuna ku ekziston toka ndërtimore konform planeve të miratuara, ekziston problemi lidhur me obligimin për përcaktim të shkallës së rregullimit të tokës ndërtimore të lëndës. Komuna është e obliguar të formojë Komisionin i cili do të konstatojë se toka e lëndës është e parregullt, e kjo është për shkak të mungesës së mjeteve financiare për rregullim. Rregullimi i tokës paraqet kusht për fillimin e procedurës për tjetërsim të tokës, respektivisht përderisa toka nuk është e rregullt nuk mund të jetë lëndë e tjetërsimit.

Lidhur me çështjen e trajtimit të parcelave ndërtimore të formuara me projekt urbanistik, ekziston diskrepancë e madhe në shpjegimin e Ligjit, duke pasur parasysh se një pjesë e komunave mbajnë procedura për tjetërsim në mënyrë të mbidhënies publike në bazë të projektit urbanistik, ndërsa në komuna tjera konsiderojnë se është e nevojshme të ekzistojë plan detajues urbanistik.

Në këtë drejtim u konkludua të formohet ekip i personave profesional nga kjo lëmi nga më shumë komuna të cilat në mënyrë precize do t'i shqyrtojnë rregulloret dhe do të ofrojnë propozime përkatëse, të cilat do të shqyrtohen nga Bordi drejtues i BNJVL-së dhe të cilat do të jenë bazë e më tutjeshme për negociata përkatëse dhe kërkesa ndaj Ministrisë për transport dhe lidhje.

U prezantuan propozimet për shënimin e Jubileut - 50 vjet BNJVL

Në seancë u zgjodhën edhe 11 anëtarë dhe 11 zëvendës të tyre në delegacionin e BNJVL-së në Komitetin e përbashkët konsultativ midis Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Komiteti i rajoneve të Bashkimit Evropian. Gjithashtu, me një shkresë paraprakisht të parashtruar për interes, nga ana e BNJVL-së, deri te të gjitha komunat dhe me zbatimin e parimit „i pari që paraqitet-i pari zgjidhet“ u përcaktuan edhe përfaqësuesit e BNJVL-së në Komitetin për ndjekjen e programit IPARD dhe në Këshillin për bujqësi dhe zhvillim rural. Bordi drejtues zgjedh anëtarët edhe mbi Grupin e lobimit të BNJVL-së për barazi gjinore.

Të pranishmit u informuan se BNJVL këtë vit do të kremtojë jubileun në nder të 50-vjetorit të ekzistencës së saj, me ç'rast u parashikuan më shumë aktivitete të cilat do të shënojnë ngjarjen. Anëtarët e Bordit drejtues u ftuan t'a përkrahin iniciativën e mbjelljes simbolike të 50 fidanëve në ndarë të çdo viti nga ekzistimi i BNJVL-së në komunën e tyre.

СОВЕТНИЦИТЕ ОД ОПШТИНА ПРОБИШТИП СО ГОЛЕМ ИНТЕРЕС И ПРЕДЗНАЕЊА ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА РОДОВАТА ЕДНАКВОСТ ВО ЛОКАЛНАТА ЗАЕДНИЦА

На покана на Општина Пробиштип, а во рамките на Програмата за еднакви можности на жените и мажите за 2022 година, на 17 февруари 2022 година, претставниците од ЗЕЛС одржаа обука за советниците од општината на тема „Интегрирање на родовата перспектива во локалните политики“. Целта на обуката беше запознавање на претставниците на Советот на Општина Пробиштип со концептот за родова еднаквост и нивна мотивација за дејствување во насока на унапредување на положбата на жените во сите сфери на општествениот живот.

На обуката присуствуваа сите членови на Советот на Општина Пробиштип, членовите на Комисијата за еднакви можности, како и координаторката од општината. Ирена Николов, советник за обуки и координатор за родова еднаквост во ЗЕЛС, зборуваше за основните поими на род и пол, за постоењето на родови стереотипи и родови улоги, како да се надминат родовите стереотипи и што може да направи општината согласно со нејзините надлежности и со законската рамка за унапредување на родовата еднаквост. Благородна Шопова, советник за обуки и одговорна за прашања од социјалната политика, зборуваше за постojните нееднаквости меѓу жените и мажите во различните сфери, согласно со расположливите статистички податоци во земјата. Понатаму, преку вежби и дискусија, советниците се запознаа со потребата за следење на состојбата со родовата еднаквост на локално ниво преку користење на родово разделени податоци, а сè со цел да се намалат постоечките родови јазови. Учесниците се стекнаа со вештини за утврдување на состојбите со родовата еднаквост по надлежности во општината и преку работа во групи ги дефинираа активностите и мерките за надминување на нееднаквостите помеѓу жените и мажите и девојчињата и момчињата во општината.

На обуката беше истакната и потребата од соработка меѓу Советот и Комисијата за еднакви можности со координаторот за еднакви можности на локално ниво, со цел координирано да се дејствува кон развивање и усвојување на родово-сензитивните локални политики. Општина Пробиштип е една од поактивните општини во земјата која континуирано работи на развивање активности и програми низ родова перспектива.

КЕШИЛТАРЁТ Е КОМУНЁС СЁ PROBISHTIPIT ME INTERESIM TЁ MADH DHE NJOHURI PARAPRAKE LIDHUR ME AVANCIMIN E BARAZISЁ GJINORE NЁ BASHKЁSINЁ LOKALE

Nё ftesё tё komunёs sё Probishtipit, ndёrsa nё kuadёr tё Programit pёr mundёsi tё barabarta tё femrave dhe meshkujve pёr vitin 2022, pёrfaqёsueset e BNJVL-sё mё 17 shkurt, 2022, realizuan trajnim pёr kёshilltarёt e komunave nё temё „Integrimi i perspektivёs gjinore nё politikat lokale“.

Qёllimi i trajnimit ishte tё informohen pёrfaqёsuesit e Kёshillit tё Komunёs sё Probishtipit lidhur me konceptin pёr barazi gjinore dhe motivimi i tyre pёr tё vepruar nё drejtim tё menaxhimit tё pozitёs sё femrave nё tё gjitha sferat e jetёs sociale.

Nё trajnim morrёn pjesё tё gjithё anёtarёt e Kёshillit tё Komunёs sё Probishtipit, anёtarёt e Komisionit pёr mundёsi tё barabarta, si dhe координаторja nga komuna. Irena Nikollov, kёshilltar pёr trajnime dhe координатор pёr barazi gjinore nё BNJVL foli mbi nocionet kryesore tё gjinisё dhe seksit, lidhur me ekzistimin e stereotipave dhe roleve gjinore, si tё tejkaloheh stereotipat gjinore dhe ёка mund komuna tё bёjё konform kompetencave tё saj dhe kornizёs ligjore pёr avancimin e barazisё gjinore. Bllagorodna Shopova, kёshilltar pёr trajnime dhe pёrgjegjёse mbi ёshtjet nga politika sociale lidhur me pabarazitё midis femrave dhe meshkujve nё sfera tё ndryshme, konform tё dhёnave tё disponueshme statistikore nё vend. Mёtej, pёrmes ushtrimeve dhe diskutimit kёshilltarёt u informuan me nevojёn e ndjekjes sё gjendjeve me barazinё gjinore nё nivel lokal, pёrmes shfrytёzimit tё tё dhёnave ndarёse, e gjithnjё me qёllim zvogёlimi tё hendekut ekzistues gjinore. Pjesёmarrёsit fituan aftёsi pёr pёrcaktimin e gjendjeve me barazinё gjinore mbi kompetencat nё komunё dhe me punё nё grupe definuan aktivitetet dhe masat pёr tejkalimin e pabarazive midis femrave dhe meshkujve dhe vajzave dhe djemve nё komunё.

Nё trajnim gjithashtu u theksua nevoja nga bashkёpunimi midis Kёshillit dhe Komisionit pёr mundёsi tё barabarta me координаторёt pёr mundёsi tё barabarta nё nivel lokal me qёllim veprimi tё координuar nё drejtim tё zhvillimit dhe harmonizimit tё politikave lokale tё ndjeshme nё aspektin gjinor. Komuna e Probishtipit ёshtё nё ndёр komunat mё aktive nё vend qё nё vazhdimёsi punon nё zhvillimin e aktiviteteve dhe programeve rreth perspektivёs gjinore.

ОПШТИНСКИТЕ СОВЕТНИЦИ СЕ ЗАПОЗНАА СО УЛОГАТА НА ЗЕЛС И СО ДЕЛ ОД НАДЛЕЖНОСТИТЕ НА ЛОКАЛНАТА ВЛАСТ

ЗЕЛС, во периодот од 22 до 24 февруари 2022 година, преку онлајн алатка за комуникации, организира советување за општинските советници. На овие советувања беа поканети претседателите на советите на сите општини, како и советниците – координатори на застапените политички партии во општинските совети. Распоредени во пет групи, според припадноста на општината на еден од осумте плански региони, тие имаа можност да се запознаат со повеќе теми од локалната власт, со цел натамошно успешно извршување на сите законски обврски на Советот на општината. Обуката на 22 февруари 2022 година започна со групата советници од општините од Скопскиот плански регион, од Полошкиот и од Југоисточниот плански регион. На 23 февруари 2022 година, обука следеа советниците од општините од Источниот, Југозападниот и Североисточниот плански регион, а на 24 февруари 2022 година, беа поканети претставници од општинските совети од Пелагонискиот и Вардарскиот плански регион.

Комитетот на советите – тело на ЗЕЛС составено од советници

Присутните ги поздрави извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, која ги запозна со структурата на ЗЕЛС и со нејзината улога, стратемските цели и активности. Таа информираше дека во рамките на ЗЕЛС е формиран Комитетот на советите, како еден од четирите најважни органи на Заедницата, составен од девет члена, односно по еден претставник од секој плански регион и еден од градот Скопје. Тројца претставници од Комитетот се членови на Управниот одбор на ЗЕЛС, од кој еден со право на глас. Тие треба да информираат за сите предизвици со кои се соочуваат општинските совети и да изнесуваат предлози кои се донесени на седниците на Комитетот на советите. Улогата на секој претставник во ова тело е да ги координира претседателите на општинските совети од својот регион за прашања поврзани со работењето на општинските совети. Беа информирани дека овие обуки, традиционално, се организираат по спроведените локални избори, со цел советниците непосредно да се запознаат со надлежностите на општината, на општинскиот совет, но и со улогата на ЗЕЛС. Притоа, беа информирани дека ЗЕЛС, традиционално, го подготвува Прирачникот наменет за новоизбраните локални функционери, од кој секој член на општински совет добива по еден бесплатен примерок. Директорката на ЗЕЛС ги запозна присутните и за начинот на финансирање на локалната власт и со ставовите на ЗЕЛС за унапредување и обезбедување на поголема финансиска стабилност на нашите општини, кои споредено со оние од европските земји, па и од општините во регионот, располагаат со недоволно финансиски средства за спроведување на своите надлежности.

Стратемски пристап во градењето локални економски политики

Честитки за довербата што на локалните избори ја добиле од граѓаните на присутните советници им искажа

КЕШИЛТАРËТ КОМУНАЛË У ИНФОРМУАН ЛИДХУР МЕ РОЛИН Е БНЈВЛ-СË ДНЕ МЕНЈË ПЈЕСË ТË КОМПЕТЕНЦАВЕ ТË ПУШТЕТИТ ЛОКАЛ

БНЈВЛ нe периодхен преј 22 дери мe 24 shkurt, 2022, пeрмес vegлeс online пeр комуникиме организон кeшхиллим пeр кeшхилтарeт комуналe. Нe кeтo кeшхиллимe јанe ftуар крyетари i кeшхиллаве тe тe gjitha komunave, si dhe кeшхилтарeт – координаторe пeрфагeсues тe partive politike нe кeшхиллат komunale. Јанe ndарe нe pesе grupe, нe базe тe пeркатeсисe сe komuneс нe нjе nga tetе rajonet planifikuese, ata paten mundesi тe informohen lidhur me shumе tema тe pushtetit lokal, нe drejtim тe ekzekutimit тe mеtejme тe suksesshem тe тe gjitha dispozitave ligjore тe Keshillit тe komuneс.

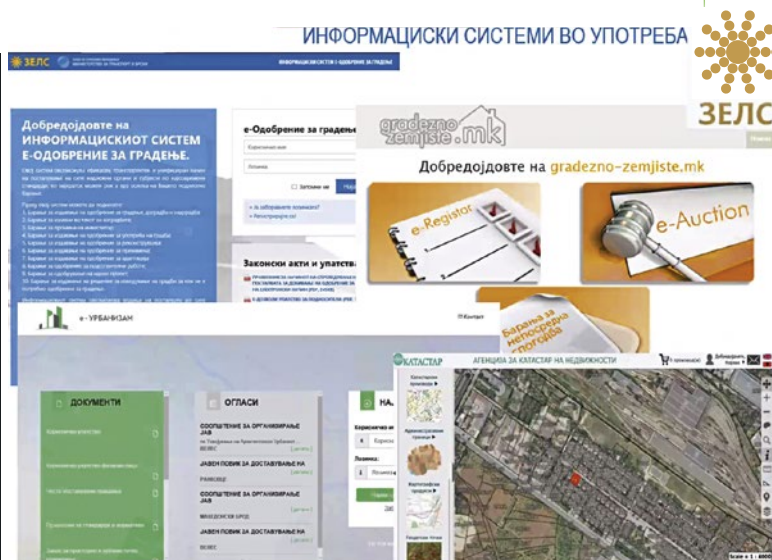
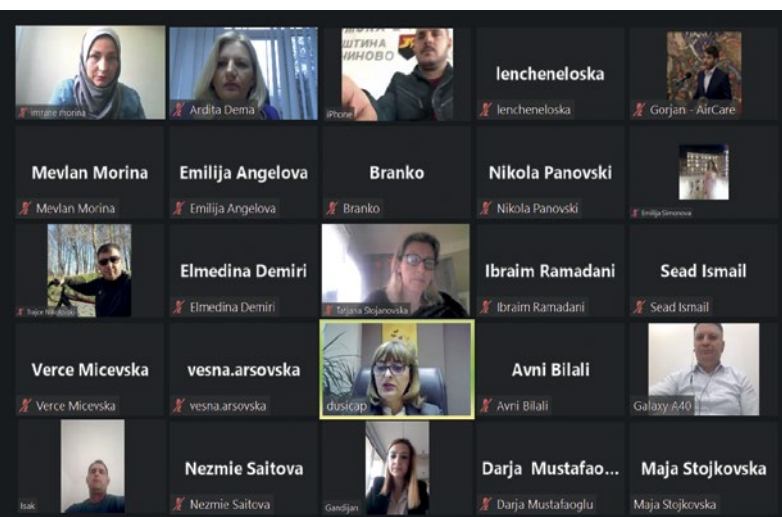
Trajnimi mе 22 shkurt, 2022, filloi me grupin e keshilltarëve тe komunave nga Rajoni planifikues i Shkupit, nga Rajoni planifikues i Pollogut dhe nga Rajoni planifikues Juglindor. Mе 23 shkurt, 2022, trajnime do тe ndjekin keshilltarë nga komunat nga: Rajoni Planifikues Lindor, Jugperëndimor dhe Verilindor, ndërsa mе 24 shkurt, 2022, janë ftuar përfaqësuesit e keshillave komunale nga Rajoni Planifikues i Pellagonisë dhe Vardarit.

Комитети i keshilleve – trup i БНЈВЛ-сe i пeрбeрe nga кeшхилтарeт

Të pranishmit i përsëndeti drejtoresha ekzekutive e БНЈВЛ-сe, Dushica Perishiq, e cila i informoi тe pranishmit me strukturën e БНЈВЛ-сe dhe rolin e saj, qëllimet strategjike dhe aktivitetet. Ajo informoi se nе kuadër тe БНЈВЛ-сe është formuar Komiteti i Keshillave, si njе nga katër organet mе тe rëndesishme тe Bashkësisë i përbërë nga nëntë anëtarë, përkatesisht njе përfaqësues nga secili rajon planifikues dhe njе nga qyteti i Shkupit. Tre përfaqësues тe Komisionit janë anëtarë тe Bordit drejtues тe БНЈВЛ-сe, njëri prej тe cilëve ka тe drejtë vote. Ata duhet тe informojnë пeр тe gjitha sfidat me тe cilat ballafaqohen keshillat komunale dhe тe paraqesin propozimet që janë miratuar нe mbledhjet e Komitetit тe Keshillave. Ndërsa roli i secilit përfaqësues нe këtë organ është тe koordinojë kryetarët e keshillave komunale nga rajoni i tyre пeр çështjet që kanë тe bëjnë me punën e keshillave komunale. Ata u njoftuan se këto trajnime tradicionalisht organizohen pas zgjedhjeve lokale, me qëllim që keshilltarët тe njihen mе drejtpërdrejt me kompetencat e komunës, keshillit komunal, por edhe me rolin e БНЈВЛ-сe. Rrjedhimisht ata u informuan se БНЈВЛ tradicionalisht përgatit njе doracak пeр zyrtarët e sapozgjedhur lokal, nga i cili secili anëtar i keshillit komunal merr njе ekzemplar falas. Drejtori i БНЈВЛ-сe i njoftoi тe pranishmit me mënyrën e financimit тe pushtetit lokal dhe qëndrimet e БНЈВЛ-сe пeр promovimin dhe sigurimin e stabilitetit mе тe madh financiar тe komunave tona, тe cilat нe krahasim me ato нe vendet evropiane dhe komunat e rajonit kanë mjete тe pamjaftueshme financiare пeр zbatimin e kompetencave тe saj.

Qasje strategjike lidhur me ndërtimin e politikave ekonomike lokale

Urimet пeр besueshmërinë që нe zgjedhjet lokale e kanë ftuar nga qytetarët, keshilltarëve тe pranishëm u

и заменик-директорката на ЗЕЛС, Ардита Дема Мехмети. Таа говореше за законските надлежности на Советот на општината, за комисиите што се формираат во рамките на Советот и за телата што ги утврдува Советот, како: Комисијата за односи меѓу заедниците, Советот за заштита на потрошувачите; Општинскиот совет за превенција од детско престапништво и други. Мехмети говореше и за локалниот економски развој, посочувајќи на сето она што го опфаќа овој сегмент од работењето на локалната самоуправа. Посебно ја нагласи потребата од стратегиски пристап во градењето локални економски политики и формирањето на Економскиот совет во општината, кој ќе соработува со претставници од бизнис-заедницата. Притоа, говореше и за значењето на регионалниот БФЦ сертификат, што претставува своевидна потврда за општината дека структурно е организирана за поддршка и развива пријателски однос кон постојните и идните инвеститори во општината. Дел од обраќањето се однесуваше и на примената на алатките за граѓанско учество, особено потребата за практикувањето на буџетските форуми, потоа за заложбите за градење на локални политики за родова еднаквост и за примена на моделите на меѓуопштинска соработка.

Урбанизам и примена на електронските платформи

За градењето, градежното земјиште, урбанистичкото планирање и комуналните дејности, говореше Виктор Арнаудоски, раководител на Одделението за нормативно-правни, материјално-финансиски и административни работи во ЗЕЛС. Тој поединечно ги претстави обврските на локалната власт утврдени во четирите најважни закони од оваа област, поврзувајќи ги со постапките што се реализираат преку електронските системи, што ги одржува ЗЕЛС. Станува збор за електронската платформа за градежно земјиште www.gradezno-zemjiste.mk со која сите постапки утврдени во Законот за градежно земјиште се спроведуваат исклучиво електронски, преку овој сајт; софтвер за електронско издавање на одобрение за градење www.gradezna-dozvola.mk; софтверската алатка www.e-stvari.mk за електронско јавно наддавање за спроведување на постапката за продажба и давање под закуп на недвижни и движни ствари; како и софтверот за урбанистичко планирање што е во надлежност на Министерството за транспорт и врски.

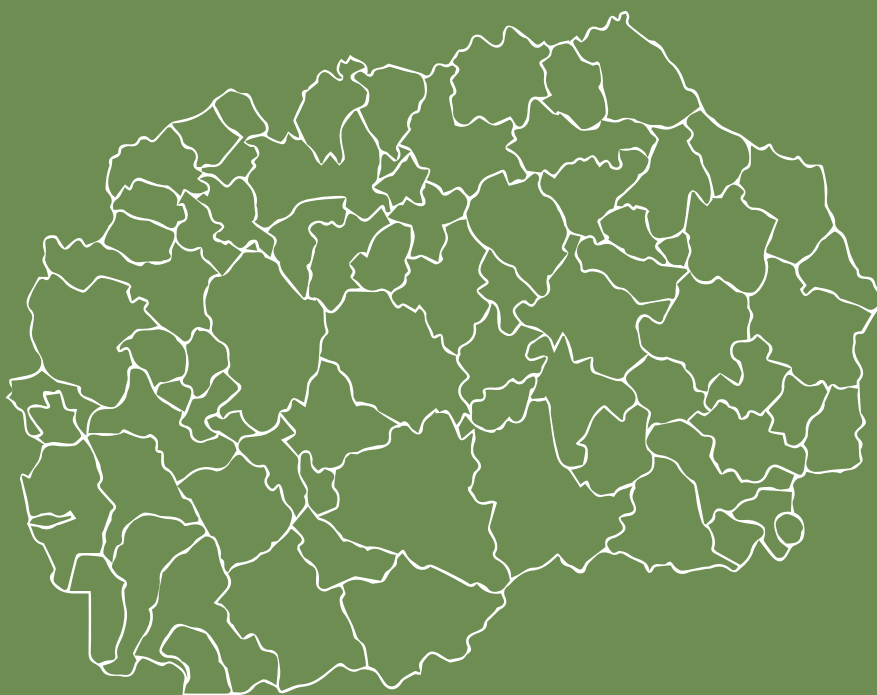
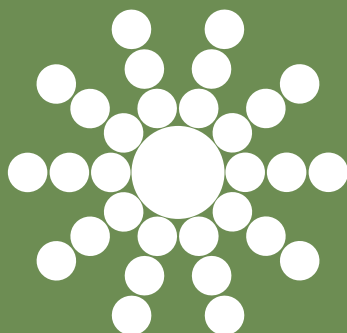
dëshiroi edhe zëvendës-drejtori i BNJVL-së, Ardita Dema Mehmeti. Ajo foli mbi kompetencat ligjore të Këshillit të komunës, për komisionet që janë formuar në kuadër të Këshillave dhe mbi trupat që i përcakton Këshilli, siç janë Komisioni për marrëdhënie midis bashkësive, Këshilli për mbrojtjen e konsumatorëve, Këshilli komunal për parandalimin e delikuentës së të miturve etj. Mehmeti foli edhe mbi zhvillimin ekonomik lokal, duke përmendur të gjithë atë që përfshin ky segment nga puna e vetëqeverisjes lokale. Veçanërisht theksoi nevojën nga qasja strategjike në ndërtimin e politikave ekonomike lokale dhe formimin e Këshillit ekonomik në komunë që do të bashkëpunojë me përfaqësuesit e bashkësisë së biznesit. Pastaj foli edhe mbi rëndësinë e certifikatës rajonale BFC, që paraqet vërtetim të llojit të vet për komunën se në mënyrë strukturore organizohet për përkrahjen e marrëdhënieve miqësore ndaj investuesve ekzistues dhe investuesve të ardhshëm në komunë. Një pjesë e fjalimit i referohej edhe zbatimit të veglës së pjesëmarrjes së qytetarëve, veçanërisht nevojës për praktikimin e forumeve buxhetore, si dhe përpjekjeve për ndërtimin e politikave lokale për barazi gjinore dhe zbatimin e modeleve të bashkëpunimit ndërkomunal.

Urbanizëm dhe aplikim i platformave elektronike

Lidhur me ndërtimi, tokën ndërtimore, planifikimin urbanistik dhe veprimtaritë komunale foli Viktor Arnaudovski, udhëheqës i seksionit për çështje normative – juridike, materiale-financiare në BNJVL. Ai individualisht prezantoi obligimet e pushtetit lokal të përcaktuara në katër ligjet më të rëndësishme, duke lidhur me procedurat që realizohen përmes sistemeve elektronike, që i posedon BNJVL. Bëhet fjalë për platformën elektronike për tokën ndërtimore www.gradezno-zemjiste.mk me të cilën të gjitha procedurat e përcaktuara në Ligjin për tokë ndërtimore zbatohet vetëm në formë elektronike, përmes kësaj faqe interneti; Softuer për dhënie elektronike të lejes për ndërtim www.gradezna-dozvola.mk; Vegla softuerike www.e-stvari.mk për mbidhënie elektronike publike lidhur me zbatimin e procedurës për shitje dhe dhënie me qira të sendeve të tundshme dhe të patundshme; si dhe softuerin për planifikim urbanistik, që është në kompetencë të Ministrisë për transport dhe lidhje.

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË
REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

КОНТАКТ ИНФОРМАЦИИ

тел. +389 (0)2 30 99 033 | факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. "Копенхагенска" бр. 5, п. фах 32, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk

INFORMACIONE PËR KONTAKT:

tel. +389 (0)2 30 99 033 | faks: +389 (0)2 30 61 994
rr. "Kopenhagenska" nr. 5, F.P. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë së Veriut
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk